

ROMANOS

Ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bɯ ja ra nɔrpa dɔhnini Roma

Ran zɛngua

¹ Nugä drá Pablogä, drá 'yɛhɛgä ra Jesucristo. Nɛ bi xic Ojɔ ma 'bäigä'be ra Cristo, nɛ bi huangui gam mangä rán ho ma'da'yo Ojɔ. ² Nɛ guet'a ram hma mi man Ojɔ bɯ ja rá hoga t'ohni bi 'yo't'ɯ yú pɔngahyɔ maya'bɯ. ³ Nɛ n'dat'a ram hma im ma nangue ra Jesucristo rá Ts'unt'ɯ Ojɔ a, nɛ nangue'a bim 'bɯcua ja ra ximhäi, rá m bom'beto ra David a. ⁴ Pɛ nu'bɯ mi dɔmbɛni bɯ 'bɯ ɯ xɯn du, ja bi 'yu Ojɔ xɯn ho gue rá Ts'unt'ɯ Ojɔ a bɯya nte hɛmbi nangue rá Hogandɔhi in 'youi. Gue'a ma Hmuhɯ a. ⁵ Nɛ rá mate zɛhɛ bi xiqui ma 'bäigä'be ra Cristo, ga japi da'yɛc' yɛi yɯ ja'i gätho yɯ hnini, nɛ gue'a dí hnumanho ra Cristo a bɯya. ⁶ Janangue'a in ndec Ojɔ ga mba ga fäx'a ni t'ɛc'yɛihɯ, nguetho bi zon'nahɯ Ojɔ bi ja'ahɯ yú mbɛti ahɯ ra Jesucristo. ⁷ Guehna dí ot'ahɯ na ya gätho ahɯ guí 'bɯhmbɯ bɯ ja ra dɔhnini Roma, ngue bi huɛc'ahɯ Ojɔ nɛ bi zon'nahɯ, nɛ bi 'uec'a ni mbɯihɯ in nde ahɯ hɔnt'a guim bɛmhɯ a. Dí äp Ojɔ ma Tahɯ nɛ ra Jesucristo ma Hmuhɯ da hyut'a ni mbɯihɯ nangue rá mate zɛhɛ.

ɛmmɛ in nde da zɔm bɯ Roma a ra Pablo

⁸ M'bet'o thoho dí xi ahɯ ɛmmɛ dadí johyagä, nguetho dí ø'a man yɯ ja'i hɔnbɯ go hapɯ dí 'yo

ngue guí ε'yeih_u x_un ho. Janangue'a dí xi Oja jamadi nangue gátho ah_u. Ne di thocpa ra jamadi ma Ojah_u ra Jesucristo. ⁹ Ne i pa Oja hin dí ε'ts'a ná ya'be nangue ah_u. Ne dí hah ma mb_ui dí øpa rá 'b_ufi 'b_u dí m man a ran ho ma'da'yo nangue rá Ts'unt'_u. ¹⁰ Ne dí ap rá mate Oja ngue hin da ya'a ga mbagä b_u guí 'b_uhmb_u. Ne hin dí paði 'b_uε'a da zä dá søm b_u, pε go pa Oja, ne xømhma thoho da nde Oja ga mba b_u. ¹¹ Nguetho ε mme dí n de gan nu ah_u, ga fäx ah_u din ja ah_u man'da x_un ngu rá ts'edi Oja, ne man'da gam 'bä hmb_u x_un ho b_uya. ¹² Ne cä da zä gui fäxcah_u, janangue'a da zä 'da xtám fäxtah_u nangue ma t'ε'c'yeih_u dí comhb_u. ¹³ Ma zi cu ah_u dí n de gui pa hmb_u ngue x_un ngu y_u nid_u mí εna xcá mba b_u, pε hinga na sä. Pε guehma dí n de ga mbagä b_u ne da hnurca ma 'b_ufi b_u guí 'b_uhmb_u, tengu b_u mi'da y_u hnini xtá mba. ¹⁴ Nguetho i 'yo ma güenda ga xänba y_u ja'i, ne u 'b_upu ja y_u hnini ne u y_um 'b_unda po ja'i, ne' u pa h ra søcuq ne u hingui paði, gátho ga xänbi. ¹⁵ Janangue'a ne ah_u ε mme jag ra pähä ga xän'nah_u rán ho ma'da'yo ra Cristo, gátho ah_u guí 'b_uhmb_u b_u ja ra dahnini Roma.

Nu ran ho ma'da'yo ní yaq_u u to'o gátho da hya_un a

¹⁶ Ne hin dí pes' ma sä gam mangä ran ho ma'da'yo, nguetho gue'a ram hma rá ts'edi Oja a dí yaq_u u to'o gátho da hya_un a. Ne mb_udi bi sije dy_u israelgähe, ne xø bi si u mi'da b_uya. ¹⁷ Nguetho nu ran ho ma'da'yo i xij_u 'b_uε'a ní hogah_u, gue ga hanthoh_u rá mate, ne hin'y_u 'b_uε'a man'da dí zinj_u Oja a. Tengu mán t'o't'i: "To'o bi 'yε'c'yei rá mate Oja, bi hocpa yá ts'oqui, bin t'un ra 'da'yote b_uya."

Gätho y_u ja'í in dupate y_u ts'oqui

18 Nguetho nu'b_u hin da ya_n Oja y_u ja'í i jatho di _unbi, nangu'e'a 'dan'yo tho_ho i tha_nde, ne i øt'e 'be'a gä má ts'oqui. Ne nu'a maju_uni nde di be_nba Oja _u, pe di hecpada _u, nguetho man'da in numanhose y_u ts'oqui. 19 Pe i pa_hma 'be'a sä da fa_di nangu'e Oja, nguetho gues_e Oja di be_nbi. 20 Ne madague'b_u hin di nequi Oja, pe da zä da ba_h y_u ja'í gue magues_e Oja ne i ja rá ts'edi maz_ui a, nguetho in nu 'be'a gätho bi 'yøt'ua ja ra häi. Ne gue'b_u go rá mb_udi ra ximhäi mi sä xtá fa_di x_un ho. Ne mi sä xtám ba_h y_u ja'í xtá numansu Oja. Janangu'e'a njon da zä da xi Oja nte in dupate. 21 Ne mi sähma xtám ba_u Oja, pe him mi nde xtá numansu a ne him bi xifi jamadi 'be'a gätho bin t'un'd_u. Pe bi du'mi bi be_n a n'da ran 'yomf_eni nte ní mba tho. Janangu'e'a bi 'beh ra hogan'yomf_eni. Ne njam'b_u bi zä da be_ni 'be'a x_un ho da 'yø_r pa_ya. 22 Sä _ena pa_se _u, ne guer_u í 'ber_u ra hogan 'yomf_eni b_uya. 23 Nu Oja ta_te x_un ho a, gue i 'b_ui maz_ui. Pe nu'_u bi 'yøzehe y_u ja'í bi bøni tengu y_u pøte y_u ja'í dim 'bedi, ne y_u doja ne y_u zate ne y_u poz_u, man'da bi 'y_embi oja _u. 24 Janangu'e'a bi hye Oja _u. Ne man'da bi 'yøzehe 'be'a gätho bi numanhose b_uya gue ran 'yomt'_eni. Ne bi ts'onse y_u ja'í n'da ngu n'da _u. 25 Bi hye a maju_uni Oja ne go bi 'y_ec'y_ei _u him maju_uni Oja. Bi dan_de gätho bi 'yøt' Oja ua ja ra ximhäi xinda gue'a Oja gue bi 'yøt'_u. Pe hønt'a Oja mixte x_un ho a gätho y_u pa maz_ui. Janangu'e'a hønt'a ga _espah_u a. 26 Ne gue'a í hye Oja _u. Ne nub_uya bi zä bi 'yøt' ran ts'o, gue'b_u go mí 'yøt' man'da x_un ts'o, ne y_u xisu bi pä a bi zänba Oja xtá 'yøt'e, gue bi 'ya_säba y_u mixisuh_u tengu'b_u

ran 'yoh_u zεhε. ²⁷ Nε y_un 'yoh_u bi hyeh y_un t'εdi mi s_un Oj_u xt_un th_ut' u y_u xisu ngue xt_ui manda, nguetho εmme in nde di 'yas_uba y_u min'yoh_uh_u, nu'a him mi s_u xt_u 'y_ut'e. Pε bi hyonse ran _unbi gue y_u j_u'i zεhε u 'b_u m_u 'uegue. ²⁸ Nε nu'b_u him mi numanho a ran 'yomf_uni maju_uni nangue Oj_u, ngutho bi hyε Oj_u u, nε man'da bi b_uen u y_u ts'on 'yomf_uni nε bi 'y_ut' y_un ts'o him mi s_u xt_u 'y_ut'e. ²⁹ Nε εmme di yus' y_u mb_ui g_utho y_u ts'oqui, ran 'yomt'εni, ra ts'om'b_ui, ran ts'iyate, ra nεxmate, ran ts'εya, ran thote, ran s_ui, ran th_ute, ran _ucpate, ran c'ate. ³⁰ Nε y_u z_unfεhni u, nε i san Oj_u, nε hingui su n'da ra j_u'i, nε din 'yεx' u, nε ma maguesε u, thocpa thoho i honse mi'da y_u ts'oqui hingui p_udi da 'y_ut'e, nε i festa'a 'bε'a man y_u ta nε y_u mbe. ³¹ Nε hingui nde din 'yomf_uni u, nε hin di j_u'ts'a man u, nε hin'y_u y_un huεcate, nε hin'y_u y_u yemb_ui. ³² I p_uhma di _unba Oj_u u g_utho y_u pa maz_ui, gue'a y_un s_uh_u a nguetho i _ut' ya i hmangua. Pε man'da guexta'a i _ut'e nε man'da di johya 'b_u x_un ngu u 'da'angu _uth_u u.

2

Di _unba Oj_u u to'o di ho y_u ts'oqui

¹ Janangue'a hingui s_u ga εmh_ub_u him man s_uh_u a ran _unbi h_unt'a go to'o gah_u. Nguetho nu'b_u d_ui numan' u h_u u 'da nangue y_u ts'oqui, nε d_ui εmh_ub_u go y_un s_uh_u da nu ran _unbi u, pε gue'a n_un ju_unba zεhεh_u a 'b_u gue n'dat'a d_ui _uth_u. ² Pε d_ui p_uhmb_u gue y_un s_uh_u 'b_u di _unba Oj_u u _ut' y_u ts'oqui. ³ Pε s_u d_ui εmh_ub_u ngue go ga ponj_u r_un ju_unbi Oj_u, ngue go d_ui εmf_u hingui ho _ut' u 'da, nε ya 'da'angu d_ui _uth_u u. ⁴ Ha hin d_ui p_uhmb_u hanja him 'bexque di _ungah_u

Ojã nanguê ma ts'oquih. Pê gue'a ní jajũ ga pãh ma mbũih xũn ho a. Pê nuju dí festahũ rá yembũ i ørcahũ. ⁵ Pê nu'bu xũm mē ní mbũi n'da, nē xíngui ts'ũ coh rá mbũi nanguê yá ts'oqui, pē ẽmmē di pēt yũn ẽnbi da t'ørpa 'bu bi zøn ra pa, ngue rá muui a bi 'yøt'e, nē da zemp Ojã a. ⁶ Nē n'da ngu n'da din t'un'na rán theui 'bē'a bi 'yøt'e. ⁷ Nu Ojã di unt'a ra temazai 'bu 'bo'o zai øt'a ran ho, nguetho honi dim 'bũhmi Ojã, nē i honi da 'yøt'a i numanho Ojã, nē i honi da t'ørpa ran ho njãm'bu din thegue. ⁸ Pê nu'bu dadín sũhmbũ Ojã, nē hin dí numanhohũ a ra 'yu majuani pē hønt' yũ ts'oqui go dí numanhohũ, pē gue'a dí 'dajũ ra cūe Ojã a 'bu, ngue ẽmmē nts'utho. ⁹ Nts'edi yũn ẽnbi nē 'bē'a gãtho má dumbũi da nu'ũ n'da ngu n'da to'o gãtho nzai øt' yũ ts'oqui, nēje dyũ israelhe, nē ahũ hin gyũ israelhũ. ¹⁰⁻¹¹ Pê hønt'a go to'o da hyoni da 'yøt' ran ho, di japi 'darpũ dim 'bũhmi Ojã nē da numanho Ojã a, nē da hyurpa rá mbũi thocpa thoho, nēcãhe dyũ israelgãhe, nē ahũ hing yũ israelhũ. Nguetho gãtho 'da'angujũ bu na nuju Ojã. ¹² Nē nu'ũ hing yũ israel him bi sih yán t'ẽdi Ojã. Nē madague'bu him bi sifi, pē guehma da nu yũn ẽnbi to'o di thocta yũ ts'oqui. Nē ngutho ỹ yũ israel ngue bi sih yán t'ẽdi Ojã, nē gue'ũ yán t'ẽdi Ojã dí juanba ỹ to'o di thocta yũ ts'oqui. ¹³ Nguetho nu'bu da bãtho yán t'ẽdi Ojã n'da, hin da numanho Ojã a 'bu, hinda hønt'bu da 'yøt'a hmam bu. ¹⁴ Nu'ũ hing yũ israel, him bin t'un yán t'ẽdi Ojã ngue ran hocjã'i xtá 'yøt'e. Pē guehma i pãse mbo yá mbũi nda'a xũn ho, nguetho ja'bu i øt'a rán theui ỹ yán t'ẽdi Ojã ngue ran hocjã'i. ¹⁵ Nē madague'bu him bi sih yán t'ẽdi Ojã ỹ 'da, pē tengu 'bu mán t'o't'i bu ja

yá mbúi ɱ yán t'ɛdi Oja, nɛ gueɛ yá mbúi i xifi ngue hingui ho a bi 'yɔt'e, o ja'bɱ xɱn ho. ¹⁶ Nɛ gue'a dí juɔnba Oja ɱ gátho yɱ ja'i, nanguɛ ra Jesucristo 'bɱ bi zɔn ra pa. Nɛ di juɔnba ɱ nanguɛ ɱ i ɔsɛ mbo yá mbúi ɱ. Nɛ gue'a i mam bɱ ja ran ho ma'da'yo ngue dí m mangä.

Sä ín 'yɛx'ɱ 'da yɱ israel ɱ yán t'ɛdi Oja

¹⁷ Pɛ nu ahɱ ma mi'israel ahɱ, guidín 'yɛxhɱ nguetho gyɱ mɛngu israelhɱ, nɛ, “hɔnsegahɱ i nu-manhojɱ Oja, nguetho bi 'dajɱ ɱ yán t'ɛdi,” sä guí ɛmhɱ. ¹⁸ Nɛ gá pɔhmbɱ rá pähä Oja, nguetho gán xähmbɱ yán t'ɛdi, nɛ gá pɔhmbɱ nda'a xɱn ho da zä da 'yɔt'a n'da. ¹⁹ Nɛ guím bɛnsehɱ guí uthɱ ra 'yu ɱ yɱ xädä, guím bɛmhɱ yá nyot'i ahɱ ɱ i 'yo bɱ ja ra 'bɛxui. ²⁰ Nɛ sä guí ɛmhɱ ja nin t'ɛdi guí xänbahɱ yɱ 'yambúi, nguetho guí pɔhmbɱ ɱ yán t'ɛdi Oja ngue majuɔni, ngue di un ran 'yomfɛni n'da. ²¹ Pɛ nu'bɱ gue'a guí ɔthɱ ma mi'israel ahɱ guí xänbahɱ mi'da, hanja hin gán xäsehɱ thɱ. Guí xihmbɱ mi'da ngue hin dim pɛ, pɛ hanja go guím pɛsehɱ thɱ. ²² Guí xihmbɱ mi'da ngue hin din 'yomt'ɛni, pɛ hanja go guí 'yomt'ɛni zehɱ. Guí xihmbɱ mi'da hin da 'yɛspa ɱ yɱ hyäte oja, pɛ ha hin guím bɛmhɱ ngue go guí cɱzehɱ bɱ i thɱnde yá oɔsɛ ɱ, nɛ guí pɛfɱ 'bɛ'a guí numanhohɱ bɱ. ²³ Gná yáthɱ a ngue'a guí ɛmhɱ guí pɔhmbɱ yán t'ɛdi Oja. Pɛ man'da gadí jafɱ hin da numansu Oja ɱ mi'da, nguetho guí festahɱ ɱ yán t'ɛdi bi ma. ²⁴ Jananguɛ'a bin ja tengu mán t'o't'i, ngue di c'aman'ɱ Oja ɱ hing yɱ israel 'bɱ i nu a ran ts'o guí ɔthɱ, gyɱ israelhɱ. ²⁵ Pɛ nu'bɱ xcá ɔthɱ yán t'ɛdi Oja bi man ra Moisés, xɱn ho ngue am hmɛpya ma

ja'ih_u, ngue dy_u israelh_u. Pɛ nu'b_u hin dí tɛnhd_u _u, sãti thoho am hmɛpyagah_u 'b_u, nɛ nte ja b_u a uh ma hmɛpyah_u. ²⁶ Nɛ nu'_u hing y_u israel ngue him bi mba ma hmɛpyabi yá ja'i, nu'b_u øt' yán theh_u _u yán t'ɛdi Oja, nu'_u i numanho Oja _u, tengu'b_u xtá hmɛpya b_u na nu Oja _u. ²⁷ Nɛ nu'_u hing y_u israel ngue nte ma hmɛpya i ja, pɛ nu'b_u i øt' yán t'ɛdi Oja, gue'_u dí jaj_u din c'á ma ts'oquih_u _u, dy_u israelh_u. Nguetho sã dá mɛpya ma ja'ih_u, tengu man'a ran t'ɛdi, nɛ hin dá øth_u a rán sãui ma hmɛpyah_u. ²⁸ Nɛ madague'b_u n'dat'a mam bombøtah_u ra Abraham, pɛ hinga gue'a ní 'yøt'e rá t'ahni Oja n'da a. Nɛ xín nangue'a am hmɛpya maxøts'e rá ja'i n'da. ²⁹ Pɛ hinda hønt'b_u hmɛpya ma mbuih_u nangue rá Hogandahi Oja, nu'a njuantho ra hmɛpya i nu Oja a. Nɛ nu'b_u njab_u ma mbuih_u, hin gam bɛmh_u ngue da numanhoj_u ma mijá'ih_u, pɛ hønt'a Oja gam bɛmh_u da numanhoj_u.

3

¹ Nu'b_u 'bo'o da 'yɛngui: “Pɛ hanja bi huand Oja _u y_u israel thá, nɛ 'bɛ'a nam bøn'a ra hmɛpya bi si _u,” gue'b_u 'bo'o da 'yɛngui. ² Pɛ xɛn ngu 'bɛ'a í huand Oja _u. M'bet'o thoho gam bɛmh_u bin t'un rá m hman Oja maya'b_u _u ndu mam bombøtah_u. Nɛ gue'a ga xi _u to'o da 'yãngui. ³ Pɛ xɛn ngu _u him bi nde. Pɛ ha gam bɛmh_u bi zɛp_u a mí ɛna xtá 'yørpa Oja y_u ja'i 'b_u. ⁴ Hin'na maha, pɛ guehma guesɛ Oja dí ja'ts'a rá m hma, madague'b_u gãtho xtín hɛtho y_u ja'i nangue rá 'bɛfi. Nɛ tengu bi man rá t'ohni Oja, gãtho dí ja'ts'a bi ma, nɛ hin hap_u ga tɪmh_u ngue him bi 'yøt' Oja a mí ma, 'b_u ga änhd_u. ⁵ Pɛ sã ɛn _u 'da hingui øh rá m hman Oja: “Hingui ho 'b_u dí

ungah_u Oja nangu_e ma ts'oquih_u, nguetho man'da di nεcmanho rān ho Oja 'b_u gātho x_un ts'otho ga øth_u," εn_u y_u ja'i. ⁶ Pε hingui sähma ngub_u ga mamhb_u, nε x_un ho 'b_u di unghah_u Oja nangu_e ma ts'oquih_u, nguetho jatho da 'yøt' ran ts'ut'abi nangu_e gātho ra ximhäi. ⁷ Nε sä εn_u 'da: "Man'da dí εspah_u Oja nangu_e ma fehni_u dí mamhb_u. Pε hanja di unghah_u 'b_u, tengu'b_u dy_u 'yøt'a ts'oquih_u, nε man'da dí uhmb_u ngue njam'b_u dim fehni Oja," sä εn_u 'da. ⁸ "Nε mbähä ga øth_u ran ts'o, n'dahma di nεqui a ran ho," i εnj_u dí εmhb_u 'da 'b_u dí εna hin ní ya_unj_u Oja 'u_u yān t'εdi, gue'ε to i sanj_u. Pεgue da ts'εmba 'u_u nangu_e yām hman 'u_u.

Gätho dín dupateh_u y_u ts'oqui

⁹ Pε ha gam bεmh_u man'da x_un hoj_u dy_u israel_u. Pε hin'na, tengu thoho dá xi ah_u 'b_u rá mb_udi, nguetho 'da'angu dy_u 'yøt'a ts'oquih_u, nε'ε y_u israel nε'ε hin y_u israel. ¹⁰ Nε mán t'o't'i:

Njo'o n'da x_un ho, xinga n'da.

¹¹ Njo'o n'da i ja rān 'yomfεni,

nε njo'o i hon Oja ngue nde da dεnni.

¹² Gätho gah_u dá 'uethoh_u, nε 'da án ts'ontho 'be'a dá øth_u.

Xínga n'daj_u dí øth_u ran hocja'i.

¹³ εmμε x_un ts'o ma ndeh_u, tengu'b_u n'da ra hyähäi b_u ja ran 'yāgui ngue hingan jo'mi, x_un x_u, in jab_u ma ndeh_u.

Nguetho εmμε dí mamhb_u y_u fehni,

nε ran dāte i pøm ma ndeh_u, tengu'b_u dy_u poz_uh_u.

¹⁴ Nu ma ndeh_u εmμε yup_u ran ts'ante ngue x_un ju.

- 15 Nu ma guah_u, εmme i εhya na 'dih_i ngue dan hoteh_u.
- 16 Πε í huεhi thoho _u 'b_upa hap_u dí 'yoh_u, ngue x_un ts'o 'be'a dí ørpa_u _u.
- 17 Ne hin dadí hocpa_u yá mb_ui ma mijá'ih_u, xínga gue'a ma mb_ui zehεh_u.
- 18 Ne xíngui ts'_u dí m bεmh_u ngue ga numansuh_u Oj_u.

Ne gue'a bi man rá t'ohni Oj_u 'b_u maya'b_u a. 19 Ne nu'a mí hmam b_u ja ram hma maya'b_u ngue bi xije Oj_u dy_u israelgähe, ga p_uhmb_u gätho i ja ma ts'oquih_u b_u na nu_uj_u Oj_u. Janangue'a gätho ra ximhäi din hεtho 'b_u bi 'yøp_u ran ju_unbi Oj_u. 20 Ne nu'_u y_un t'εdi Oj_u, xínga n'da ra já'i dí 'yεmbi x_un ho _u ngue bi xij_u ran hocjá'i x_ucá øth_u. Πε nu'_u y_un t'εdi, ja ga t_umh_u b_u 'be'a dá øth_u.

Da y_unj_u Oj_u 'b_u ga h_umh_u rán hoqui

21 Janangue'a nuya bi t'urcah_u man'da ran hoqui ngue dí 'yεnj_u x_un hoj_u Oj_u, ne hin nangue _u y_un t'εdi ngue bi xij_u x_ucá øth_u ran ho, madague'b_u midí nequi ts'_u b_u ja ram hma maya'b_u a ran hoqui dí xi ah_u ya. 22 Gue ga h_unthoh_u a rán hoqui Oj_u nangue ra Jesucristo di hoga ma ts'oquih_u hønt'a go to'o gah_u. 23 Nguetho njo'o gah_u dá já's'h_u gätho ran ho nguep_u x_utá numanhoj_u Oj_u, pe gätho dá øth_u y_u ts'oqui b_u án nu_uj_u. 24 Janangue'a bi zänni di hogazehεh_u Oj_u ngue rán t'unni thoho, nguetho bi gurca ma ts'oquih_u ra Cristo Jesús. 25 Nguetho bi zän Oj_u a ra Cristo ngue bim 'bøts'e zehε, bi gurca ma ts'oquih_u nangue rá ji. Ne gue'a ní y_un _u to'o da hy_un'a bi 'yøp_u.

Nε ngutho nangue ɯ mí 'bɯh maya'bɯ, nu'bɯ mi du ra Cristo, ja bi nεqui a í punba yá ts'oqui ɯ to'o mí nde rá punbi Ojɔ. Nε ja bi 'yu Ojɔ bɯya 'bε'a í thøtho ɯ. ²⁶ Nε ja bi 'yu Ojɔ a rán jut'i ma ts'oquihɯ, janangue'a da zä di hogahɯ ya, nε da zimanhojɯ ngue guejɯ dá εc'yεihɯ rá mate ra Jesús. ²⁷ Pε xiya, hapɯ bi go'a man 'yεts'ihɯ. Bi mba ma 'berquigahɯ. Pε hague nja. Nguetho hin dá jas'hɯ yán t'εdi Ojɔ, pε bin 'dactahɯ rá mate 'bɯ má εc'yεihɯ a. ²⁸ Nε dí pɔhmbɯ ngue bi hogahɯ Ojɔ 'bɯ má hantohɯ rá m hma nangue rán hoqui. Nε hin da 'yängahɯ 'bɯ xcá jas'hɯ, o hin'na. ²⁹ Pε sä dí εmhɯ dyɯ israelhɯ høngdahɯ i numanhojɯ Ojɔ. Pε i jatho ga pɔhmbɯ ngue nε'ɯ hin yɯ israel in nde da numanho Ojɔ. ³⁰ Nguetho n'datho a Ojɔ, nε gätho to'o da hyän rá mate gätho 'da ni hocpada Ojɔ ɯ nε da zimanho, nε ɯ yɯ israel, nε ɯ hing yɯ israel. ³¹ Pε ha dí εn ahɯ nte di muui yán t'εdi Ojɔ ngue dí εn ahɯ ga hantohɯ rá mate. Pε hin'na, pε man'da dí jas'hɯ yán t'εdi Ojɔ ya, nangue ra Cristo rá mate Ojɔ i fäxcahɯ.

4

Ran t'uti nangue ra Abraham

¹ Xi a mam bombøtahɯ ra Abraham ngue dyɯ israelhɯ, 'bε'a í hocpa yá ts'oqui Ojɔ a thɔ, nε 'bε'a í 'yεmbi xɯn ho a. ² Pε hinga gue'ɯ 'bε'a gätho bi 'yøt'e í t'εmbi xɯn ho a, nguetho nu'bɯ da gue ɯ, ya mí ja 'bε'a xtín 'yεzεhε 'bɯ. Pε hin te ín 'yεx'a ra Abraham bɯ án nu Ojɔ a. ³ Pε tengu man rá t'ohni Ojɔ, nu ra Abraham bi 'yεc'yεi tho a ram hma 'bɯ mí xifi 'bε'a da 'yøpɔa Ojɔ. Nε gue'a í 'yεmbi xɯn ho a bɯya. ⁴ Nu'bɯ xtá xijɯ Ojɔ ngue gue'a rá 'bεfi ga

øth_u dí 'yɛnj_u x_un hoj_u a, pɛ hing ra mate tho_o a dí 'yɛnj_u x_un hoj_u 'b_u, pɛ tengu'b_u man zäbithoh_u a 'b_u. ⁵ Pɛ nu Oj_u hingui xij_u n'da ra 'bɛfi dí 'yɛnj_u x_un hoj_u, nguetho hinguin zaqui ma mb_uih_u nangue ma ts'oquih_u. Janangue'a i xij_u ga h_uanthoh_u a rá mate di hoga ma ts'oquih_u, nɛ gue'a dí 'yɛnj_u x_un hoj_u a b_uya. ⁶ Nɛ'a ra David ngub_u bi 'yorp_u ja rá t'ohni Oj_u maya'b_u ngue:

ɛmmɛ di johya n'da ra ja'i ngue da 'yɛmp Oj_u x_un ho, nɛ hin da 'y_urpa ra güenda 'b_u x_un ho xtá 'yøt'e o hin'na.

⁷ Nguetho bi mba ma punbi yá ts'oqui, nɛ him man din c'a, bi 'yɛna.

⁸ Nɛ ɛna:

Di johya _u to'o bi mba ma hoqui yá ts'oqui nɛ nte da th_unba 'b_u bi mba ma ju_unbi,

bi 'yɛn'a ra David. ⁹ Pɛ ha guím bɛmh_u ngue hønt'_u am hmɛpya yá ja'i da nu na ran johya i hmangua. Ha hin guím bɛmh_u ngue nɛ _u hin gam hmɛpya, da zin Oj_u, ngue'b_u 'da'angu im bɛmh_u a ra Abraham 'b_u mi hy_uantho a ra mate bi man Oj_u, nɛ gue'a í t'ɛmbi x_un ho a b_uya. ¹⁰ Pɛ ga än'nah_u, ha m'bejua bi t'ɛmbi x_un ho a ra Abraham, 'b_u mi hmɛpya rá ja'i. Uague m'bet'o tho_o bi t'ɛmbi x_un ho. Pɛ hinga m'bejua maha, pɛ 'bexque bi t'ɛmbi x_un ho 'b_u hin ní hɛc rá ja'i. ¹¹ Nɛ m'bejua bi sifi da hɛc rá ja'i, ngue ra hmɛpya ya xí 'yɛmp Oj_u x_un ho a. Pɛ bi 'yɛmbi x_un ho 'b_u mi hy_uantho a ram hma 'b_u hin ní hɛc rá ja'i. Janangue'a i ɛmbi rá ta ra Abraham _u to'o gátho i ɛc'yɛi tho a bi man Oj_u. Nɛ'_u hing y_u israel, ngue him bi mba nthɛqui yá ja'i, nɛ'_u da t'ɛmbi x_un ho _u. ¹² Nɛj_u dy_u israelh_u gue

dá hεc ma ja'ihɯ, da'igu bɯ na 'yɛnjɯ xɯn hojɯ Oja a ra Abraham, 'bɯ 'da'angu díɱ bɛmhɯ ra Abraham 'bɯ hin ní hyc rá ja'i.

Ga hɛmhɯ ráɱ hma Oja nangue ran jaɽi i xijɯ

¹³ Nε nu Oja bi mam majuaɱi a da 'yɔɽpa ra Abraham, ngue bi 'yɛmbi: “Ga 'da'a ran jaɽi nɛ'ɯ nim bom'beto gátho ná ndoho ra ximhái, nε ga 'da ahɯ ra 'da'yo hái,” bi 'yɛmp Oja a ra Abraham. Pɛ hin nangue n'da ra 'bɛfi nín t'un na ran jaɽi na, pɛ nangue bi t'ɛmbi xɯn ho 'bɯ mí hyaɱtho na ram hma bi sifi. ¹⁴ Pɛ nu'bɯ díɱ bɛmhɯ gue gue'ɯ yáɱ t'ɛdi dí jaɽ Oja n'da, pɛ díɱ bɛmhɯ nte ní mba tho a man'da ran hogui 'bɯ, ngue ga hɛnthohɯ a ráɱ hma, nε hin da zä di jaɽpahɯ Oja 'bɯ. ¹⁵ Nguetho nu'bɯ dí ɛna gue gue'ɯ yáɱ t'ɛdi Oja ga homhɯ, o gue'ɯ dí paɽɛhɯ xcá ɔthɯ, pɛ dí fɛstahɯ ɯ, nε hɔnt'a ran ɯɱbi ga nuhɯ 'bɯ. Pɛ nu'bɯ hin xtín ja yɱn t'ɛdi, o gue'bɯ hin xcá paɽɛhɯ mbo ma mbuihɯ, hin xtí nɛqui yɯ ts'oqui 'bɯ. ¹⁶ Pɛ hingui ma nangue yáɱ t'ɛdi dí jaɽpahɯ o gue'ɯ dí paɽɛhɯ, nguetho hin xcá nuhɯ ran ho 'bɯ. Pɛ i ma ga hɛnthohɯ ráɱ hma nangue rá mate, nε nubɯya da zä majuaɱi gátho gahɯ ga nuhɯ ran ho bi sih ra Abraham da nu yám bom'beto. Nε madague'bɯ njuaɱtho dyɯm bom'betojɯ ra Abraham o hin'na, pɛ 'da'angu díɱ bɛmhɯ ra Abraham. Janangue'a ma tahɯ ra Abraham bɯ nam bɛɱn Oja. ¹⁷ Nε gue'a nam bɔn'a mí xi Oja ra Abraham 'bɯ mí 'yɛmbi: “Nu'i grá Abraham, ga ɔt'e'e ngue grá ta xɯn ngu nim bom'beto gátho nan ndoho ra ximhái.” Nε nu'a ra Abraham bi hyaɱn'a ram hma bi sifi, nguetho bi baɽi jase rá ts'edi Oja, gue da zä di un ra ts'edi ɯ

xun dác'yei ne u xun du. Ne tengu'bũ ya bin ja 'bũ mí ma Ojã, nguetho majuañi da 'yøt'e. Ne gue'a bi bẽn'a ra Abraham. ¹⁸ Ne nu ra Abraham him mi sã xtín ta nanguẽ u yãm bom'beto dim 'bũi. Pẽ bi hyãñ a ram hma 'bũ mi sifi: “Xun ngu nim bom'beto dim 'bũi gãtho nan ndoho ra ximhãi.” Ne bi dø'mi din ja, jananguẽ'a bin ja bũya. ¹⁹ Ne madague'bũ xĩ thoh yũ pa i 'bũi ngue xtím 'bũh yá t'ũhni, nguetho ya xĩ ndø, xĩ mbẽ'ts'a n'da ciento njeya, ne 'da'angu xín dác'yeyiui a rá xisu ra Sara, him mí sã xtím 'bũh yá t'ũhni, pẽ him bi 'bẽh rá ts'edi rá t'ẽc'yeyi, bi bãdi majuañi dim 'bũh rá t'ũhni. ²⁰ Ne xingui ts'ũ bi bẽni ngue hin da 'yøt' Ojã a bi ma, nguetho bi bãdi hĩngui hẽmp'a da 'yøt' Ojã. Jananguẽ'a bi hyãñ rá ts'edi Ojã a bũya, ne gue'a í 'yẽspa Ojã a. ²¹ Ne n'dat'a mim bẽni ngue jase rá ts'edi Ojã di ja'ts'a bi ma. ²² Ne nu'a bi hyãñtho a ram hma 'bũ mí sifi 'bẽ'a da 'yørpa Ojã, ne gue'a í hocpa Ojã a, ne bi 'yẽmbi xun ho, i ẽm bũ ja rá m hman Ojã. ²³ Pẽ hinga hønt'a ra Abraham bi t'ẽmbi xun ho 'bũ mi hyãñtho a ram hma bi man Ojã. ²⁴ Pẽ nejm, bi hogahũ Ojã ne bi 'yẽnjũ xun hojm 'bũ má hãnthohũ a ram hma bi xijũ Ojã, ngue bi xox'a ma Hmuhũ ra Jesús 'bũ mi du. ²⁵ Nu'a bi un rá te bi gurca ma ts'oquihũ, ne bi t'ãgui. Ne bi xox Ojã a, jananguẽ'a dí pãhmbũ majuañi bi dãha bi xogahũ.

5

Dí yãmanhohũ Ojã nguetho bi pungahũ rá Ts'unt'ũ

¹ Bi hogahũ Ojã 'bũ má hãmhũ rán hoqui bi ma. Midín sãhmbũ Ojã, pẽ nuya dí yãmanhohũ, ngue bi hogahũ ma Hmuhũ ra Jesucristo. ² Ne bi zixcahũ ra

Jesucristo b̄u i ja rá mate Oj̄a, nguetho dá h̄amhb̄u r̄án hoqui, n̄e dí 'b̄uhmb̄u b̄u. N̄e dadín johyah̄u gue dí t̄omhb̄u a ran ho t̄ate thofo da 'ȳorcah̄u. ³ N̄e hinga h̄ont'a ran ho dí t̄omhb̄u n̄án johyah̄u ya, p̄e n̄e u ȳun anbi dín nuh̄u ya, guexta'a dadín johyah̄u. Nguetho nu'u ȳun anbi ní jaj̄u ga h̄äth̄u x̄un ho u. ⁴ N̄e nu'b̄u dí h̄äth̄u x̄un ho, gue'a dín te ma mb̄uih̄u a. N̄e nu'b̄u bin te ma mb̄uih̄u, gue'a ná t̄omhb̄u a ran ho di 'daj̄u Oj̄a b̄uya. ⁵ N̄e dí p̄ah̄mb̄u hin da hyäjä Oj̄a nangue ran ho dí t̄omhb̄u, nguetho di huęgah̄u. N̄e nu'a rá Hogand̄ahi bi 'daj̄u, di jaj̄u dí s̄äh̄u r̄án huęcate Oj̄a ęmm̄e x̄un ngu. ⁶ N̄e him mí sä xcán ȳan̄se ma t̄esh̄u, nguetho bi güendga ma mb̄uih̄u nangue ma ts'oquih̄u. P̄e bi du ra Cristo 'b̄u mi z̄on ra pa bi man Oj̄a, ngue bi ȳanj̄u dȳu ts'om'b̄äih̄u. ⁷ P̄e hinga ngub̄u r̄án huęcate n'da ra j̄a'i, h̄ont'b̄u ra hocj̄a'i rá amigo, da nde di 'b̄eh rá te ngue xtán ȳan a, p̄e nu'b̄u ra ts'om'b̄äi, hin da nde di 'b̄eh rá te 'b̄u. ⁸ P̄e nu Oj̄a i urcah̄u t̄ate thofo x̄un ho r̄án huęcate, nguetho hin dȳu hocj̄a'ih̄u, p̄e bi du ra Cristo bi ȳanj̄u 'b̄u man dȳu ts'om'b̄äih̄u. ⁹ Nuya bi hoga ma ts'oquih̄u nangue rá ji ra Jesucristo, n̄e bi zimanhoj̄u Oj̄a. Janangue'a dí p̄ah̄mb̄u majuañi da ȳanj̄u ra Jesucristo nangue rá cue Oj̄a 'b̄u r̄án zegui. ¹⁰ N̄e nu'b̄u midín s̄uhmb̄u Oj̄a, p̄e bi hogah̄u rá Ts'unt'u z̄eh̄e 'b̄u mi du. N̄e i 'b̄uh ya, janangue'a bi z̄ä di thoqui di 'daj̄u ra hogamb̄ui ya, n̄e da xoxcah̄u 'b̄u r̄án zegui. ¹¹ P̄e n̄e a i orcah̄u ya dadín johyah̄u nangue dadín amigoh̄u Oj̄a ya. Nguetho bi 'uegah̄u 'b̄e'a midín s̄uhmb̄u Oj̄a a ma Hmuh̄u ra Jesucristo.

Ra Adán bim pommi ra Jesucristo

12 Pε n'datho maha ran 'yoh_u bi d_ump' ra ts'oqui ua ja ra ximhäi, gue nu ra Adán. Ne bi d_ump' ran d_ute nangué rá ts'oqui a b_uya. Ne gue'a g_utho ran d_ute bi thoc'_u y_u ja'i a b_uya. Nguetho tengu'b_u 'dat'a dá øth_u ra ts'oqui ra Adán. 13-14 Ne ngutho bin ja _u bi x_und ra Adán, guehma bi du nangué y_u ts'oqui, madague'b_u him bi si'a n'da ran t'edi tengu bi sih ra Adán. Gue g_utho y_u ja'i mi 'b_u 'b_u him mi hman y_un t'edi Oja, gue hin nám 'b_uh ra Moisés, pε bi du, nguetho y_u hmu a ra Adán. Pε bi zøh man'da ra hmu ngue rá m poniui ra Adán, nu'a ra Jesucristo a, gue mí hma ba εhe. 15 Pε n'dan'yo thoho bi 'yøt' ra Adán ne ra Jesucristo. Nu'a ra Adán, bi un ran d_ute g_utho y_u ja'i, nangué rá ts'oqui a. Pε nu ra Jesucristo ε mme man'da x_un ngu rá ts'edi, nguetho rá mate zεhe bi punga ma ts'oquih_u hønt'a go to'o da hy_un a. Ne gue'a rán t'unni Oja bi 'daj_u. 16 N'dat'a rá ts'oqui ra Adán, ín unba y_u ja'i. Pε nu ra Cristo bi gut'i x_un ngu y_u ts'oqui nangué rá mate zεhe, janangué'a da zä da xocpa y_u ja'i. 17 Ne nangué ra ts'oqui bi 'yøt'a n'da ra ja'i ngue ra Adán, gue'a án ja rá ts'edi ran d_ute a nangué g_utho y_u ja'i a b_uya. Pε nu to'o g_utho da hy_un rá mate Oja, da mba ma hoqui y_u mb_ui, 'darp_u dim hmuh_u a ra Jesucristo, ne din ja b_u dim 'b_uhmb_u g_utho y_u pa mazai. 18 Nu'_u bi x_unt'a ra Adán g_utho bi ts'änba ran unbi nangué rá ts'oqui ra Adán. Pε nu ran ho bi 'yøt'a ra Jesucristo, da zä da xocpa y_u ja'i, ne di un ra temazai. 19 Nu'a ra Adán bi mbesta'a rá m hman Oja, gue'a ín ts'om'bäi g_utho _u bi x_undi. Pε nu ra Jesucristo 'b_u mi 'yøt'a bi man Oja, gue'a ín hocja'i _u to'o g_utho bi x_unt'a. 20 Nu Oja

bi un yán t'èdi, da fàdi εμμε xán ngu yá ts'oqui i ja. Nguetho nu'bá dí pàhmbá ngue εμμε xán ngu yá ts'oqui i jajá, ga pàhmbá báya, εμμε man'da xán ndoho rán huécate Ojá ngue di pungahá. ²¹ Tengu thofo a ra ts'oqui bim hmu, ne mí nde xtí 'dajá ran däte. Ne ngutho a rá mate Ojá, bim hmu ne gue'a bí pungahá, ne bi 'yénjá xán hojá, ne di 'dajá ra te mazá nangué ma Hmuhá ra Jesucristo.

6

Bi 'berca man 'yomfèniséhá a rán däte ra Cristo

¹ B'e'a maha gam bémhbá báya, ha ga thoqui ga øthá yá ts'oqui 'bá, n'dahma man'da xtán ndoho rán huécate Ojá di pungahá. ² Pε hingui sähma ngubá gam bémhbá, ngue xø ga thoqui ga øthá yá ts'oqui. Pεgue dín jahá tengu n'da ra du hingui ø 'bá sifi da 'yøt' yá ts'oqui. Hague dán zä ga thoqui ga øthá yá ts'oqui 'bá. ³ Ha hin dím bémhbá 'b'e'a nám bøn'a ran xixyá dí øthá. Nám bøni bí 'berca ma ts'on 'yomfènihá 'bá mí du ra Cristo. ⁴ Ne nu'a ran xixyá nam bøni bí t'ä a ma ts'on 'yomfènihá 'bá mí t'ä a ra Cristo. Ne bi 'dajá ran 'yomfèni ma'da'yo 'bá mi xoxa rá Ta nangué rá ts'èdi mixte. Janangué'a bí zä 'darbá dí 'báhmbá bá ja ra 'da'yote ne dí øthá yán thehá a. ⁵ Nu'bá mí du ra Cristo, ne'a ma ts'on 'yomfènihá bí du báya. Janangué'a nu'bá mi xox Ojá a ra Cristo, dám 'báhmbá ma'da'yo ne ma'da'yo dím bémhbá ya. ⁶ Ne dí pàhmbá tengu'bá mi mba ma cuati ma ts'on 'yomfènihá bá ja ra pont'i 'bá mi du bá ra Cristo. Janangué'a bí thácpa rá ts'èdi man 'yomfèniséhá, ngue hin di mandagahá yá ts'oqui. ⁷ Nguetho tengu'bá n'da ra du, ya him ma 'yøt' ra

ts'oqui, pɛ ya bi mba ma thøgue bɥ ja rá ts'edi ra ts'oqui. ⁸ Bi du ma ts'on 'yomfɛnihɥ nangue bi du ra Cristo, janangue'a dí pɥhmbɥ 'darbɥ dí 'bɥhmbɥ ra Cristo ya. ⁹ Nɛ dí pɥhmbɥ ngue bi ndants' mahø'n'a ra Cristo 'bɥ mi du, nɛ him man'dandɔ da du mahø'n'a, him man ja rá ts'edi ran dɛte mahø'n'a nangue ra Cristo. ¹⁰ Nguetho má zát'a n'dandɔ bi du ra Cristo nangue ma ts'oquihɥ, nɛ nuya nám 'bɥi di japi da fɥh rá ts'edi Ojɔ ya. ¹¹ Janangue'a i jatho ga pɥhmbɥ tengu'bɥ dá tuhɥ nguetho bi thɔgahɥ rá ts'edi ra ts'oqui nanguejɥ, nɛ hin dín nde ga øhmbɥ yɥ ts'oqui ya. Nɛ nuya nám 'bɥhmbɥ dí jafɥ da fɥh rá ts'edi Ojɔ, nangue ra Cristo Jesús dí 'bɥhmbɥ. ¹² Janangue'a hingui sä dan hyehmbɥ ngue di mandagahɥ ra ts'oqui mahø'n'a, ngue di 'bɛcpahɥ ga øthɥ 'bɛ'a im mam man 'yomfɛnisɛhɥ. ¹³ Nɛ hingui sä ga un ma jɔ'ihɥ da 'yøt' yám pɛfi ra zɔthɥ, ngue ga øthɥ yɥ ts'oqui. Pɛgue dan unsehɥ bɥ 'bɥ Ojɔ ngue bi 'dajɥ ra 'da'yote 'bɥ mí du man 'yomfɛnisɛhɥ. Nɛ ga un ma jɔ'ihɥ da 'yøt' yám pɛfi Ojɔ, ngue ga øthɥ ran ho. ¹⁴ Nɛ hin man sähɥ di mandagahɥ ra ts'oqui ya, nguetho dín 'yohɥ a rá mate Ojɔ ngue di zɛrca ma mbɥihɥ. Nɛ hin di mandagahɥ yán t'ɛdi Ojɔ, nu'ɥ hingui sä di zɛrca ma mbɥihɥ ɥ.

Hin ga ɛc'yɛihɥ yɥ ts'oqui, pɛ ga ɛc'yɛihɥ Ojɔ

¹⁵ Pɛ nu'bɥ rá mate thoho Ojɔ dín 'yohɥ ya, nɛ hin di mandagahɥ yán t'ɛdi Ojɔ, ha da zä ga øthɥ yɥ ts'oqui 'bɥ. Pɛ hingui sä ngubɥ gam bɛmhɥ. ¹⁶ Ha hin dí pɥhmbɥ nu'bɥ dadí dɔp ma mbɥihɥ a n'da ra hmu ngue ga ørpahɥ rá 'bɛfi, ma hmuhɥ a 'bɥ, nɛ dí tɛnhɥ a bɥya. Nu'bɥ gue'a ra ts'oqui

ma hmuh_u, hont'a ran unbi mazai di 'daj_u a. Pɛ nu'b_u da gue'a Oja ma hmuh_u, di øth_u a i xij_u, nɛ di 'daj_u ra hogamb_ui, nɛ dam 'b_umanhoh_u a Oja gätho y_u pa b_uya. ¹⁷ Pɛ jamadi Oja nangue ah_u. Nɛ madague'b_u gá pɛp ni hmuh_u ra ts'oqui mám'bet'o, pɛ nuya i ja ni pähä gui thoctah_u 'bɛ'a bi 'yut'ah_u 'b_u gmín däh_u b_u ja rán xädi Oja. ¹⁸ Nɛ bi mba njuc'i ah_u nangue rá ts'edi ra ts'oqui, janangue'a guín 'yɛhɛh_u rá ts'edi ran ho ya. ¹⁹ Dí xi ah_u yun t'uti, n'dahma hingui hɛi b_u dí pähmb_u. Ngue tengu b_u dán däh_u b_u ja y_u ts'oqui, gue dá øth_u gätho yun ts'o dím bɛmh_u. Pɛ ngutho ya, mbähä dan däh_u b_u ja ran ho, gue dam 'b_uhmb_u ga øth_u gätho rá hoga'bɛfi Oja. ²⁰ Pɛ nu mám'bet'o xíngui ts'ɛ mí ndeh_u ran ho 'b_u mín 'yɛhɛh_u y_u ts'oqui. ²¹ Pɛ nte mán ho bi bøn'a ma 'bɛfi dá øth_u. Nɛ nuya dí pɛs' ma säh_u 'b_u dím bɛmh_u 'bɛ'a dá øth_u mam'bet'o, nɛ gue'ɛ mí sixcah_u b_u ja ran unbi mazai ɛ. ²² Nɛ nuya bi mba njuguigah_u nangue rá ts'edi ra ts'oqui, nɛ dín 'yɛhɛh_u b_u 'b_u Oja ya. Janangue'a man'da da hnurca ma hoga 'bɛfi h_u b_u. Nɛ i ts'ixcah_u b_u dan zámh_u b_u, gätho y_u pa mazai. ²³ Nu'a rán zäbi da dā ɛ to'o øt' y_u ts'oqui, ran unbi mazai a. Pɛ nu'ɛ to'o i 'b_uhmb_u ra Cristo Jesús ma Hmuh_u, di unda Oja ra te mazai ɛ, nɛ hingui jut'ɛ.

7

Tengu'b_u dán thqth_u ra Cristo

¹ Ma zi cu ah_u, ga xi ah_u n'da ran t'uti ya. Guim bɛmh_u hague in ja ɛ yun t'ɛdi, di manda n'da 'b_u i 'b_ui, pɛ nu'b_u bi du, ya ma hin'na. ² Tengu'b_u n'da ran 'yoh_u i 'b_uh rá xisu. Nɛ nu rá xisu i jatho

din zəm̩mi a rá ndø gätho y_u pa i 'b_ui. Pɛ nu'b_u bi du rá ndø, him man zä di manda a rá xisu. ³ Pɛ nu'b_u hinga na tu rá ndø, nɛ nu'b_u dim 'b_uhmi man'da ran 'yoh_u ra xisu, da t'ɛmbi ra 'yomt'ɛni 'b_u. Pɛ nu'b_u bi du rá ndø, bi mba ma thøgue b_u mi 'b_uhmi rá ndø. Nuya da zä dim 'b_uhmi a man'da ran 'yoh_u, nɛ hin da t'ɛmbi ra 'yomt'ɛni b_uya. ⁴ N'da ran t'uti nanguej_u, ngue bi mba ma thøguegah_u nangue ma hmuh_u mí 'b_uhmb_u, ngue yán t'ɛdi Oj_u, nguetho tengu'b_u dá tuh_u 'b_u mi du ra Cristo. Nɛ gue'a ma hmuh_u dán th_uth_u 'b_u mí xox Oj_u a ya. Nɛ 'darb_u dí 'b_uhmb_u a ya, pɛ gue'a ní zä ga øth_u x_un ho rá 'bɛfi Oj_u ya. ⁵ Pɛ nu'b_u mi 'b_uthoh_u a man 'yomfɛnisɛh_u ɛmmɛ xøt y_u ts'oqui midí hoh_u. Janangue'a nu'b_u mi xij_u ɛ yán t'ɛdi Oj_u ngue hin ga øth_u ɛ dí numanhosɛh_u, man'da dá øth_u ɛ b_uya. Nɛ nu'ɛ bin ja ma 'bɛfi_u, ran d_ute nɛ ran ɛnbi a b_uya. ⁶ Pɛ nuya ma thøguegah_u nangue ɛ yán t'ɛdi Oj_u nguetho bi du man 'yomfɛnisɛh_u mi pa ma hɛcpi. Janangue'a dí ørpah_u rá 'bɛfi Oj_u ya, nangue ma'da'yo ra ts'ɛdi, nɛ gue'a rá Hogand_uhi Oj_u a. Nɛ hin dí tɛnthohoh_u ɛ maya'b_u nt'o't'i nangue yán t'ɛdi Oj_u.

Nán c'q ma ts'oquih_u ɛ yán t'ɛdi Oj_u

⁷ Bɛ'a gam bɛmh_u b_uya, ha ga ɛmf_u hingui ho ɛ yán t'ɛdi Oj_u. Hin'na maha, x_un ho yán t'ɛdi Oj_u, nguetho gue'a dá p_ucä ngue i ja ma ts'oquigä. Nugä hin jam'b_u xcá p_ucä gue dí øt' ra ts'oqui ngue ran ts'ɛya. Pɛ nu'b_u má bɛngä a ran t'ɛdi ngue i ɛna: “O gadí seyaba ni mija'iui,” ja dá p_ucä i ja ma ts'oqui. ⁸ Pɛ nu'b_u má bɛngä 'bɛ'a man na rán t'ɛdi Oj_u, man'da dá øt'ä ran ts'ɛya mí o ma mb_uigä b_uya. Pɛ

nu'bu hin xcá c'ut' ma mbui a ran t'ɛdi, hin xtí nequi xun ho yu ts'oqui o ma mbwigä 'bu. ⁹ Janangue'a nu'bu him ma ná bɛngä nangue rán t'ɛdi Oja, him mi paçä ngue drá ts'om'bäigä. Xø mi 'butho, dá bɛnse ngue xun hogä. Pɛ nu'bu má bɛngä nangue'a ran ho xcá øt'ä, dá festä a. Ne ja dá paçä buya ngue ran ðate mazai a man zäbi. ¹⁰ Janangue'a nu yú hogant'ɛdi Oja, ngue xtí 'dac ra te 'bu xcá ja'ts'ä u, pɛ nangue hin dá ja'ts'ä u, mí ja xtí 'dac ran ðate. ¹¹ Ne mí ɛngä xcám 'bumanho nangue yún t'ɛdi Oja. Pɛ bi mu't'u yun t'ɛdi a ma ts'oqui, janangue'a mí ja xtí ungä u yún t'ɛdi Oja buya. ¹² Pɛ xun hohma u yún t'ɛdi Oja, ne n'da ngu n'da ran t'ɛdi gätho xun hotho u, ne i ma nangue rá pähä Oja u, ne hin hapu di 'bedi. ¹³ Pɛ ha gue'a rá hogant'ɛdi Oja í zixcä bu ja ran ðate 'bu. Hin'na. Pɛ nu'u yun t'ɛdi nán c'a ma ts'oqui i o ma mbwigä, ngue n'dan'yo thoho dí øt'ä. Ne mí ja xtí 'dac ran unbi nangue a. Da zä ga paħmbu buya ngue majuani xun ts'o u ma ts'oquihu, nguetho di jap'a rá hogant'ɛdi Oja da 'yørcahu ran unbi.

I ørcahu ran sui a man 'yomfɛnisehu

¹⁴ Dí paħmbu bi man yún t'ɛdi Oja a rá Hogandahi. Pɛ n'dan'yo thoho dí m bɛmhbu. Nugä dán dæse bu ja ra ts'oqui, ne dá øt' ma hmu a. ¹⁵ Pɛ xingui ts'u dí paçä 'be'a dí øt'ä, nguetho hin dí øt'ä a majuani dín nde. Pɛ nu'a xingui ts'u dí numanho, go dí øt'ä a. ¹⁶ Ne dín juan zehɛgä 'bu hin dí øt'ä yún t'ɛdi Oja, pɛ nu'a nán juan zehɛgä gue'a ná paçä xun ho yún t'ɛdi Oja a buya. ¹⁷ Pɛ hinga guecä dí øt'ä 'bu dí øt'a xun ts'o, pɛgue ma nyon 'yomfɛnigä i 'bupu mbo ma mbwigä gue'a di 'becpi ga øt'ä a. ¹⁸ Ne dí paçä ngue

nu ma nyon 'yomfɛnigä, hin te manho i ja. Dín ndehma thocpa thoho ga øt'ran ho, pɛ ja'bɥ hingui sä. ¹⁹ Dín nde ga øt'ä ran ho, pɛ hin dí øt'ä a, nɛ hin dín nde ga øt' ran ts'o, pɛ go dí øt'ä a. ²⁰ Nubɥya, dí pɔdi ngue hinga guecä dá øt'ä a him ma pähä 'bɥ dí øt'e, pɛgue gue'ɥ yɥ ts'oqui o ma mbɥigä. ²¹ Nɛ njabɥ dí øt'ä, ngue nu'bɥ dín nde ga øt'ä ran ho, pɛ man'da hingui hɛi ga øt'ä yɥ ts'oqui. ²² Nɛ nu'a ɛ ma mbɥigä, gue ɛmmɛ dadí hohma a rán t'ɛdi Oja. ²³ Pɛ dín nugä man'da ran t'ɛdi gue rán t'ɛdi ra ts'oqui i o ma ja'igä, ngue din sɥhmi a rá hogant'ɛdi Oja ngue dí numanhogä. Nguetho nɛ'a xø in nde da xiqui ga ørpa rá pähä. ²⁴ Pɛ í huɛhi mahagä nangue ma nyon 'yomfɛnisɛgä, i ørca ran sui, in nde da zixcä bɥ ja ran dæte, ngue gätho yɥ dumbɥi gätho yɥ pa mazai. To'o maha da zä da yangui. ²⁵ Pɛ jamadi Oja, da yangui nangue ma Hmuhɥ ra Jesucristo. Nɛ nuya dí ørpa rán t'ɛdi Oja nangue ma 'da'yon 'yomfɛnigä, madague'bɥ numanho ra ts'oqui a ma nyon 'yomfɛnigä.

8

Hønt'a rá Hogandɔhi Oja nám 'bɥhmbɥ ya

¹ Janangue'a, nuya, hin te da gɥgbahɥ a rá muui a ma ts'oquihɥ, nguetho dí 'bɥhmbɥ ra Cristo Jesús, nɛ hin dím bɛmhɥ man 'yomfɛnisɛhɥ ya, pɛ dím bɛmhɥ rá Hogandɔhi Oja. ² Dí comhɥ ra 'da'yote ra Cristo Jesús nangue rá ts'ɛdi rá Hogandɔhi Oja. Nɛ gue'a í thøgahɥ bɥ ja rá ts'ɛdi ra ts'oqui, ngue mí ɛna xtí 'dajɥ ran ɯnbi mazai. ³ Nu yán t'ɛdi Oja hin dá hä't'i dá øthɥ, janangue'a him bi zä bi 'dajɥ ra hogambɥi ɥ guerpɥ xtá numanhojɥ Oja. Pɛgue

bi 'dactah_u ra hogamb_{ui} Oja 'b_u mam bá penhua rá Ts'unt'_u zehε, ngue bin ja'i a, tengu'b_u n'da ma mi ts'om'bäih_u, bin däse, bi nu ran unbi nanguε ma ts'oquih_u. Ne gue'a í yanj_u nanguε ra ts'oqui midí mandagah_u. ⁴ Ne gue'a í zä bi 'daj_u ra hogamb_{ui} tenguthoho 'b_u dá jas'h_u yán t'εdi b_u án nuj_u Oja. Jananguε'a hin dím bεmh_{b_u} man 'yomfεnisεh_u ya, pε nuya hont'a rá Hogandāhi Oja dím bεmh_{b_u} ya. ⁵ Pε nu'a to'o 'b_{ui} nanguε rán 'yomfεnisε, im bεni da 'yot'e 'be'a i numanhose, pε nu'a to'o i 'b_{ui} nanguε rá Hogandāhi Oja, im bεn a rán 'yomfεni Oja di un'na rá Hogandāhi. ⁶ Ne nu'a to'o i ten'na rán 'yomfεnisε, ra dumb_{ui} a ngue gātho y_u pa nε ran unbi mazai. Pε nu'a to i ten rá Hogandāhi Oja, ra te a nε ran johya gātho y_u pa mazai. ⁷ Nguetho nu man 'yomfεnisεh_u rán sūiui Oja a, nε hin jam'b_u da hyät'i da 'yot'_u yán t'εdi Oja, nε hingui nde da 'yot'_u. ⁸ Jananguε'a nu'_u to'o i ten thoho yán 'yomfεnisε, hingui hāt'i da 'yot'a i numanho Oja u. ⁹ Pε nuj_u hin dím bεmh_{b_u} a man 'yomfεnisεh_u ya, nguetho 'b_up_u mbo ma mb_{ui}h_u a rá Hogandāhi Oja. Pε nu'b_u 'b_u a n'da hingui 'b_uhmi rá Hogandāhi ra Cristo, hin te rán jaiui ra Cristo a 'b_u. ¹⁰ Ne madague'b_u o tho ran u nε ran dāte ma ja'ih_u nanguε ma ts'oquih_u, pε nanguε ra Cristo í 'b_up_u mbo ma mb_{ui}h_u, dí 'b_umanhoh_u ngue ya bi hogah_u Oja. ¹¹ Ne nu'b_u 'b_up_u mbo ma mb_{ui}h_u rá Hogandāhi Oja, gue n'dat'a rá Hogandāhi bi xox'a ra Cristo Jesús 'b_u mi du, jananguε'a nε'a ma ja'ih_u di un ra 'da'yote 'b_u bi xoxcah_u. ¹² Jananguε'a ma zi cu ah_u, hin'y_u ran t'εdi ga tenhd_u a man 'yomfεnisεh_u ngue rá pähä ma ngoc'yεih_u. ¹³ Nguetho nu'b_u dí oth_u rá pähä

man 'yomfɛnisehɯ, ga tuhɯ 'bɯ. Pɛ nu'bɯ thocpa thoho dan sɔmzɛhɛhɯ nangue rá Hogandɔhi Ojɔ, tengu'bɯ ga hosehɯ man 'yomfɛnisehɯ, nɛ dam 'bɯhmbɯ 'bɯ. ¹⁴ Nguetho nu'ɯ dín uni di manda rá Hogandɔhi Ojɔ, hɔnt'ɯ yú t'ɯhni Ojɔ ɯ. ¹⁵ Nɛ nu rá Hogandɔhi Ojɔ dá hɔmhɯ hin di jajɯ dan suhɯ mahɔn'a. Nɛ hinga ngu 'bɯ min 'yɛhɛhɯ bɯ ja yɯ ts'oqui min suhɯ bɯ. Pɛ bi zinjɯ yú t'ɯhnigahɯ a, nangue rá Hogandɔhi. Janangue'a, “ma zi Ta ahe,” dí ɛmfɯ Ojɔ ya. ¹⁶ Nɛ nu rá Hogandɔhi Ojɔ di bɛnga ma mbɯihɯ, gue majuaɯni yú t'ɯhnigahɯ Ojɔ. ¹⁷ Nɛ nangue yú t'ɯhnigahɯ Ojɔ, ga comhbɯ rá herencia Ojɔ bin t'un ra Cristo. Nguetho nu'bɯ ga comhbɯ rán ɯnbi ra Cristo, nɛ ga comhbɯ rá herencia bɯ bí ja rá ts'ɛdi buya.

Nɛ'a ma ngɔc'yɛihɯ di pãrcahɯ Ojɔ

¹⁸ Pɛ gam bɛmhɯ ɛmmɛ zi ts'ɯtho ran ɯnbi dín nuhɯ ya, pɛ nu'ɯ yɯn ho gan nuhɯ m'bejua ɛmmɛ mixte thoho. ¹⁹ Nɛ gátho 'bɛ'a bi 'yɔt' Ojɔ ɛmmɛ i tɔ'mi 'bɛ'a da t'ɔrpa ɯ 'bɯ bi zɔn ra pa dín t'un yɯn ho mixte thoho ɯ yú t'ɯhni Ojɔ. ²⁰ Nguetho nu 'bɛ'a gátho bi 'yɔt' Ojɔ, gátho him bi gohi xɯn ho, pɛ hin yú ts'oquizehɛ ɯ, pɛ nangue rá ts'oqui ra Adán. Pɛ bi zánd Ojɔ gue hin da gohi xɯn ho ra ximhái, nguetho ndep'ɯ yɯ ja'i da hyon'a ran ho da 'yɔrpa 'bɯ m'bejua. ²¹ Nguetho nu yɯ ximhái bi 'yɔt' Ojɔ, gátho da mba ma hoqui nangue'a ran ts'oni bin ja, ngue him man ja yɯ 'yɔnthi nɛ yɯn ɯnbi, nɛ 'bɛ'a gá i ja. Nɛ gátho ɯ 'dat'a da mba ma hoquigahɯ yú t'ɯhnigahɯ Ojɔ, 'bɯ bi pãrca ma ja'ihɯ. ²² Nguetho dí pãhmbɯ gátho 'bɛ'a bi 'yɔt' Ojɔ, tengu'bɯ gátho 'da na mbahni thoho gue'bɯ

go maya'b_u nε asta guehya, tengu'b_u x_un _u, nε tu yá mb_ui, tengu'b_u in nde dim 'b_uh rá 'uere n'da ra xisu. ²³ Nεεgah_u tengu thofo 'b_u 'da na mbahni thohoh_u gátho 'be'a i ja, madague'b_u bi d_u'mi bi ts'inj_u ya, gue dí 'b_uhmb_u rá Hogandáhi Oj_u, gue'a rá mb_udi a ran ho da 'y_orcah_u Oj_u. Pε dí sáhu ran _u nangue ma mb_uih_u gátho y_u pa dín d_o'mateh_u ua, gue'b_u go nε'a ma ng_oc'y_eih_u da y_angah_u. ²⁴ Nε gue'a dá p_ahmb_u 'b_u mí zinj_u, ngue him 'bex da mba mahoqui gátho ma ng_oc'y_eih_u. Janangue'a dí t_omhb_u ya. Pε nu'b_u 'bexque xcá nuh_u a dí t_omhb_u, ya hin di t_omhb_u a ya 'b_u, nε hingui jatho ga t_omhb_u a ya bin ja. ²⁵ Pε nuya dí t_omhb_u a hinga nan ja, nε dí háth_u y_un _unbi, gue'b_u go bi p_aj_u x_un ho Oj_u. ²⁶ Nε gátho y_u pa dín d_omthohoh_u, di zej_u rá Hogandáhi Oj_u, nguetho x_un güent'igah_u, gue hin dí p_ahmb_u dan y_ah_u Oj_u x_un ho, ja'b_u dí c_astah_u b_u nam b_en Oj_u. Pε guesε rá Hogandáhi i y_aui a Oj_u b_u ja ma mb_uih_u 'b_u dí y_ah_u a. ²⁷ Nε nu Oj_u di _asca ma mb_uih_u 'b_u dí y_ah_u a. Nε i p_adi 'be'a dí äf_u, nguetho din theui rá p_ahä zεhε a bi b_engah_u rá Hogandáhi Oj_u.

Pε dí tqf_u x_un ho y_un _unbi nangue ra Cristo

²⁸ Nε dí p_ahmb_u di jap Oj_u dí 'y_orcah_u ran ho a 'be'a gá dí thohmb_u ua, ngue nuj_u εmme dí numanhoh_u a Oj_u. Nguetho ya bi zänni 'bεp_u dá cohmb_u m'bejua. ²⁹ Ngue nu'_u to'o bi huanh Oj_u mam'bet'o, guet'_u bi zänni da gohi tengu rá Ts'_unt'_u zεhε. Janangue'a dim 'bet'o rá Ts'_unt'_u zεhε ngue x_un ngu yá cu dim 'bejua. ³⁰ Nε nu'_u bi zänd Oj_u má'm'bet'o, nε guet'_u in zonh Oj_u _u ya ngue da y_urp_u bí 'b_ui. Nε nu'_u in zonh Oj_u, gue'_u

i ɛmbi xɛn ho ɛ ya, ngue bi hocpa yú ts'oqui. Ne guet'ɛ da gohi tengu rá Ts'unt'ɛ zɛhɛ. ³¹ 'Bɛ'a gam bɛmhɛɛ bɛya, nguetho guesɛ Oja i numanhojɛ. To'o maha da zä da 'yørcahɛ ran ts'o. ³² Nu Oja xínga gue rá Ts'unt'ɛ zɛhɛ bi huɛqui, pɛ bi dǎp ran dǎte nanguejɛ. Janangue'a gǎtho dí 'dajɛ 'bɛ'a i ja, nte da gøngahɛ. ³³ Pɛ nujɛ to'o maha a da xi Oja ngue hingui ho dí øthɛ, ngue yú thahnigahɛ Oja. Nguetho guesɛ Oja thocpa thoho di hoga ma ts'oquihɛ. ³⁴ To'o gue da zä da xi Oja ngue dan ɛnbahɛ nangue ma ts'oquihɛ, nguetho guesɛ ra Cristo bi du, bi nu ran ɛnbi nanguejɛ, nɛ xø bi xox Oja bɛya, nɛ bí 'bɛpɛ guerpɛ i conhui rá ts'edi Oja. Ne thocpa thoho i äp rá mate Oja nanguejɛ. ³⁵ 'Bɛ'a maha da zä di 'uegahɛ, gue hin gan nuhɛ a rán huɛcate ra Cristo. Ha gue'ɛ yɛn ɛnbi, uague yɛ dumbɛi, uague yɛn ɛcpɛ, uague ra thuhu, uague ra 'yahe, ua gue'bɛ nts'utho hapɛ dí 'yohɛ, uague da thojɛ nangue ra juai. Ha gam bɛmhɛɛ ngue hin di huɛgahɛ ra Cristo 'bɛ dín nuhɛ ɛ. ³⁶ Pɛ hin'na, nguetho ya nt'o't'i:

Thocpa thoho t'ɛna da thojɛ nangue Oja dí ɛc'yɛihɛ, nɛ im bɛni tengu'bɛ dyɛ dɛ'yohɛ gue nts'änni da tho.

³⁷ Pɛ nu gǎtho yɛn ɛnbi, dí tǎfɛ xɛn ho, nangue ra Cristo di huɛgahɛ. ³⁸ Ne dí pǎhmbɛ majuɛni hin'yɛ n'da ra ts'edi da zä di 'uegahɛ gue hin ga nuhɛ a rán huɛcate ra Cristo. Xínga guehya gue dí 'bɛhmbɛ, nɛ xínga gue'bɛ dá tuhɛ. Ne xínga gue'a n'da ráɛm 'bɛhni Oja mahɛts'i, nɛ xínga gue'a n'da ráɛm 'bɛhni ra zǐthu, xínga gue man'da ra ts'edi. Ne xínga gue'a 'bɛ'a gǎtho i ja ya, o dín ja nixudi o nimani, da zä di

'uegah_u. ³⁹ Ne xínga gue'_u 'b_up_u mah_uets'i, ne xínga gue'_u 'b_ucua ja ra hái, ne hin'y_u 'be'a gátho i ja ngue da zä di 'uegah_u gue hin ga nuh_u rán hu_ucate Oj_u i ørchah_u ra Cristo Jesús ma Hmuh_u, nguetho gátho bi 'yøzεhε Oj_u u.

9

Bi huand Oj_u y_u israel maya'b_u

¹ Nu ra Cristo dí 'b_u'be, i p_udi maju_uani dí xi ah_u ya, ngue εmmε dadí hu_ucmahagä ma mijudíohe y_u israel. Pε ne'a rá Hogand_uhi Oj_u i xicpa ma mb_ui ngue maju_uani dí m mangä. ² Ne thocpa thoho dín nu ran _unbi ngue ma mb_ui ne εmmε tu ma mb_ui nangue ma mijudíohe. ³ 'Be'a sä ga øt'ä ngue xtím pø'_u ma mi'israelhe. Ha ga xi Oj_u di 'berca ma te ngue nj_um'b_u ga nu ra Cristo. Ngue gue'a ga øt'ä 'b_u gue'a dí pø u. ⁴ Nguetho nuje dy_u israelhe bi thahn ma ng_urpa bøtahe ngue bi nde dy_u t'uhni Oj_uaje, ne bi nu rá Thai Oj_u ma bøtahe ne bi b_uh p_uya ngue Oj_u mí 'b_uhmb_u. Ne gue'_u bi 'yøth_u ran hoqui a Oj_u u, ne gue'_u bin t'un y_un t'εdi Oj_u nangue 'berp_u d_um 'b_umanhohe. Ne bi sih y_un t'øt'e dí d_unde Oj_u. Ne bi sih maju_uani nangue 'be'a gä da 'yøp_u. ⁵ Ne nu'_u ma mi'israelhe i 'b_uh ya, y_u t'uhni ndu ma ng_urpa bombøtahe ngue bin y_uqui Oj_u maya'b_u. Ne guet'_u y_u israel b_u ám 'b_u'a ra Cristo 'b_u min j_u'i ua ja ra ximhäi. Pεgue Oj_u a, rá Hmu ngue gátho 'be'a i ja, janangue'a gátho y_u pa maz_ui ga numansuh_u a. Ne hønt'a gam bεmh_u a ya. ⁶ Pε x_un ngu hingui εc'y_ui u ma mijudíohe y_u israel. Pε hin gam bεmh_u ngue bi zεp_u a bi man Oj_u, ngue hin di j_u'ts'a ran hoqui bi ma. Pεgue gam bεmh_u ngue'a

hinga gätho majuaṅi yᵘ israel ᵘ yá t'ᵘhni ra Israel bᵘ nam bᵘn Oja, gue'bᵘ mí ma di jap yᵘ israel. ⁷ Ne hinga gätho yá t'ᵘhni ra Abraham bᵘ nam bᵘn Oja ᵘ bim 'bᵘi, pᵘ hᵘnt'a bi xi a Oja ngue dim 'bᵘi. Tengu bi man Oja: “Pᵘ hᵘnt'ᵘ di xᵘnt'a ra Isaac, ngue ni ts'unt'ᵘ, ga ᵘmbi ni t'ᵘhni,” bi 'yᵘmp Oja a. ⁸ Nu'a in nde da 'yurcaᵘ ngue njo'o n'da rá t'ᵘhni Oja bim 'bᵘi nangue rá ta o gue rá mbe. Pᵘ hᵘnt'ᵘ bim 'bᵘi nangue'a bi man Oja, da 'yᵘmbi yá t'ᵘhni. ⁹ Ne guehna bi xi a Oja a ra Abraham: “Ni jᵘya, tengu ya, ga ut'aui ma ts'edi ne din ja a dí xi i, gue dim 'bᵘ a n'da rá ts'unt'ᵘ ra Sara,” bi 'yᵘmp Oja a. ¹⁰ Ne ngutho nangue yá ts'unt'ᵘ ra Isaac, Oja bi ma nda'a da numanho. Bin ja ngue bim 'bᵘ i yoho yá ts'unt'ᵘ ra Rebeca, nangue a ra Isaac a rá ta ᵘ. ¹¹ Pᵘ nu'bᵘ hin ním 'bᵘ ᵘ yoho, hin ní 'yᵘt' ran ho, ne xín ni 'yᵘt' ran ts'o, pᵘ Oja mí sänni 'be'a din jap'ᵘ. Janangue'a bi zä bi japí nda'a bi nde di japí, nangue bi ndese, ne hin nangue yán t'ᵘt'e bi 'yᵘt'ᵘ. ¹² Ne nu'bᵘ hin ním 'bᵘh yá t'ᵘhni, bi xi Oja a ra Rebeca: “Nu'a m'bet'o dim 'bᵘi, din 'yᵘhe nangue'a m'bejua dim 'bᵘi.” ¹³ Ne tengu nt'o't'i, man'da ram hma i ᵘna: “Dá numanho a ra Jacob ngue ra Israel, pᵘ nu ra Esaú hin dá numanho,” bi 'yᵘn Oja. ¹⁴ Xiya, ha gam bᵘmhᵘ hingui ho 'be'a bi 'yᵘt' Oja, ngue bi huahna n'da, ne hin'na a man'da. Pᵘ hingui sä ga ᵘmhᵘ hingui ho ᵘt' Oja. ¹⁵ Pᵘ tengu bi xi Oja a ra Moisés: “Ga un ra mate to'o dín nde ga unni, ne ga huᵘqui to'o dín nde ga huᵘqui,” bi 'yᵘn Oja. ¹⁶ Dí pᵘhᵘmbᵘ ya, nangue in ndese Oja di un rá mate ne hin nangue bi ndese n'da, o gue bi 'yᵘt' yan t'ᵘt'e ngue bi bᵘni dí dah rán japí Oja. ¹⁷ Ne tengu bi man ra t'ohni, bi

sih ra ts'ut'abi b_u Egipto, ngue ra Faraón: “Dá sän'ni i ngue gan ts'ut'abi, nε ga mεp'a ni mb_ui ngue hin gui 'yøt'a ga xi i. N'dahma da zä ga ut'a ma ts'edi 'b_u ga pεnh y_u 'yänthi b_u ja ni häi. Nε da farca ma ts'edigä gätho na ng_uni ra ximhäi b_uya,” bi 'yεn Oja. ¹⁸ Janangue'a ga p_uhmb_u ya, Oja di un rá mate to'o in ndese di unni, nε guesε Oja di mεp rá mb_ui n'da to'o in nde di mεp rá mb_ui, tengu thofo bi 'yørp_a a ra Faraón. ¹⁹ Pε ha 'bo'o da 'yängä b_uya: “Nu'b_u in jab_u i øt' Oja, hague dán zä da 'yεna i ja rá ts'oqui n'da 'b_u, nε njon da zä da zεrp_a a in nde Oja gue xtám bεni 'bε'a x_un ho xtá 'yøt'e.” ²⁰ Pε hingui sä ngub_u gui mamhb_u, gy_u ja'ih_u, to'o ah_u ngue gui xihmb_u hingui ho øt' Oja. Xi'b_u n'da ra ts'øe ngue ra jahäi, ha da zä da 'yänni to'o bi 'yøt'e: “Hanja ngub_u gá 'yørqe,” ha da zä da 'yεna. ²¹ Ha hin'y_u rá ts'edi a to i øt' ra ts'øe, ha hingui sä da zän zεhε 'bε'a da 'yørp_a n'da ra bøhäi 'b_u, ngue da zän'na n'da mahotho, nε'a man'da him mahotho, nε n'dat'a ra bøhäi ní 'yøt'e. ²² Nguetho in ndese Oja da 'yuh rá cue nangue _u to yün säh_u di unbi. Nε madague'b_u i hät'i set rá mb_ui nangue _u to di unbi. Pε nu'b_u hinguim bεni 'bεp_u nan dø'ma Oja, gue'a man'da dí nequi x_un ho rá cue Oja nε rá ts'edi 'b_u bi unba _u b_uya. ²³ Janangue'a da fadi tate x_un ho rá mb_ui Oja 'b_u bi un rá mate _u mi'da y_u ja'i, madague'b_u nε' _u yün säh_u xtí unbi, tengu thohogah_u. Nε nuya m'bet'o thofo di hogah_u Oja, ngue da zä ga comhb_u rán ho. ²⁴ Ngue guej_u bi zongah_u Oja, nangue ma 'y_uh_u 'dahma 'dan'yo, nε _u y_u judío, nε _u hin y_u judío, pε hønt'_u bi numanhose bá si. ²⁵ Nε gue'a bi mam b_u ja rá søcu_u ra Oseas, bi 'yεna:

Nu'ɥ him mi ɛmbä ma t'ɥhni, gue'ɥ ga ɛmbi ma t'ɥhni ɥ ya.

Nɛ nu'ɥ him madí huɛcä, pɛ nuya ga huɛcä ɥ ya, bi 'yɛn Oja.

²⁶ Nɛ mi ɛn ra t'ohni:

Nubɥ hapɥ bi t'ɛn ahɥ: “Him ma t'ɥhni ahɥ,” guerpɥ da t'ɛn ahɥ bɥya ngue yá t'ɥhni ahɥ Oja i 'bɥi.

²⁷ Pɛ nangue yɥ israel bi man ra Isaías: “Madague'bɥ ɛmme xtá ngu ɥ yám bom'betɔ ra Israel, tengu yɥ 'bomu bɥ ja ra deja, pɛ hønt'ɥ zi yoho dim pøhø,” bi 'yɛna. ²⁸ Nguetho Oja di juanba ra ximhäi, nɛ di jua'a n'dihi rán ts'ɛmbi bi ma. ²⁹ Nɛ tengutho mi ma mam'bet'o ra Isaías, bi 'yɛna:

Nu'bɥ hin xtá 'yɛ Oja 'da yɥ hmudä nanguejɥ, dyɥ israelhɥ, gätho xtí juajɥ 'bɥ, tengu ra hnini Sodoma, nɛ ra hnini Gomorra, ngue bi jua Oja, bi 'yɛna.

Xɥn ngu yɥ israel him bi nde bi hyan rá mate Oja

³⁰ Pɛ xiya, hague bin ja nangue yɥ ja'i hin yɥ judío. Bi t'ɛmbi xɥn ho nguetho bi hyantho rá mate Oja ngue bi hocpa yá ts'oqui, madague'bɥ him mím bɛni xtá 'yøt' ran hocja'i i mam bɥ ja yán t'ɛdi Oja.

³¹ Pɛ nu yɥ israel gue mí honi xtá 'yøt' ran hocja'i i mam bɥ ja yán t'ɛdi Oja, pɛ him bi zøni ngue xtá t'ɛmbi xɥn ho ɥ. ³² Pɛ hanja him bi t'ɛmbi xɥn ho ɥ yɥ israel. Nguetho him bi nde bi hyantho rá mate Oja guerpɥ xtá t'ɛmbi xɥn ho ɥ. Pɛ bi bɛni xtá hnumanho 'bɥ mi 'yøzɛɛ yán t'ɛdi Oja ɥ. Nɛ nu ra Cristo bɥya tengu'bɥ n'da ra do 'bɛm bɥ ja ra 'yu, guerpɥ di fet rá gua n'da, nɛ bi dɛng bɥ yɥ israel 'bɥ mi 'yɛna xtán dɛh ra 'dihi. ³³ Nɛ gue'a mán t'o't'i bɥ rá m hman Oja, i ɛna:

Dami bæmhբ, dí hørբ n'da ra do բ Sión, nguerpբ
 da dang բ n'da, nε dim 'bεdi.
 Pε nu'a to'o da 'yεc'yεi a, hin da mbes' yá sä, pε
 guehma da hnumanho.

10

¹ Ma zi cu ahբ, εmmε dí hãh ma mbıi dí äp rá
 mate Ojã di pø ı ma mi'israelhe. ² Nε dí pãdi ngue
 majuãni εmmε çhya ı nanguε Ojã, pεgue hingui
 pãdi ndana majuãni rá 'yu Ojã ı. ³ Nguetho hingui
 nde da bãdi 'bεբı dí 'yεmp'a Ojã ngue xtãn ho. Im
 bæni din hoc zεhε nanguε yãn hose, nguetho im
 bæni dí numanho Ojã 'bε'a øt'ı. Jananguε'a hingui
 nde din uni xtı hoc Ojã ı, nanguε ran hoqui bi zãnd
 Ojã. ⁴ Pε gãtho to'o bi 'yεc'yεi ngue gue'a ra Cristo bi
 hoqui, bi 'yε'ts'a ní hyoni ngue xtın hoqui nanguε
 yãn t'εdi.

To'o gãtho da 'yãp rãm fãts'i ra Hmu, da yãn ı

⁵ Nu ra Moisés bi 'yo't'i 'bε'a da 'yøt'a n'da nanguε
 yãn t'εdi nguerpբ xtãn zøni xtã numanho Ojã n'da.
 Ngue bi 'yεna: “Nu'ı yı jã'i 'bı di jã'ts'ı yãn t'εdi,
 gue'ı dí japi dim 'bı'ı,” bi 'yεna. ⁶ Pε nu'a ran hoqui
 ga hãmhbբ rá mate Ojã, o guı εmhբբ xãn hεi բ dá
 tımhbբ a, gue ba sønsεhբ բ mahεts'i ba sisεhբ ıa
 ra Cristo. ⁷ Nε o guı εmhբբ ga mbãhã բ 'bı ı xãn
 du ngue ba sisεhբ բ a ra Cristo. ⁸ Pε 'bε'a i man'a
 ran hoqui 'bı. Pε hingui hεi բ dá tımhbբ a. Nε
 εna: “Gui hyãnthohբ rá mate Ojã, nε da zã da 'yo
 ni mbıihբ bıya, nε da zã da 'yo ni ndehբ bıya.”
 Nε gue'a ram hma dí m mamhbe a. ⁹ Ngue nu'բı
 ga εmhբբ ma Hmuhբ ra Jesús, nε ga εc'yεihբ mbo
 ma mbıihբ ngue bi xox Ojã a 'bı mi du, da yãnjı

Ojã 'bũ. ¹⁰ Nguetho gue'a ní 'yɛnjũ xũn hojũ Ojã a ga ɛc'yɛihũ mbo ma mbũihũ, nɛ gue'a ní pɔjũ Ojã a gam mamhbũ nanguɛ ma ndehũ. ¹¹ Nɛ mí ɛn rá t'ohni Ojã: “To'o gãtho da 'yɛc'yɛi a bá pɛnh Ojã, hin da thãda ɛ,” bi 'yɛna. ¹² Nɛ hin gam bɛmhbũ nguɛ n'dan'yo yũ hmu i 'bũ ɛ yũ judío nɛ ɛ hing yũ judío. Pɛ n'dat'a yũ hmu nguɛ gãtho yũ jã'i i 'bũi, nɛ 'da dí unthoho xũn ngu to'o gãtho da 'yãp rá m fãts'i. ¹³ Nguetho nu'ũ to'o gãtho da 'yãp rá m fãts'i ra Hmu, di pɔ ɛ, mi ɛn ra t'ohni maya'bũ. ¹⁴ Pɛ hague dán zã da 'yãp rá m fãts'i ra Hmu 'bũ him bi bã a rá mate bũ ja rá mbũi. Nɛ hague dán zã da hyãn rá mate 'bũ him bi 'yɔde. Nɛ hague dán zã da 'yɔde 'bũ njon da xifi nanguɛ ra Cristo. ¹⁵ Nɛ hague dán zã da mba n'da da xifi 'bũ hingam 'bɛhni. Jananguɛ'a i ɛn rá m hman Ojã: “Mahotho i ɔt'a n'da 'bũ i man ran ho ma'da'yo di 'dajũ ran johya, hapũ i 'yo,” bi 'yɛna. ¹⁶ Pɛ hinga gãtho i ɔmanho ɛ i sih ran ho ma'da'yo. Tengu bi man ra Isaías, bi 'yɛna: “Ma Hmu i, nda'a ɛ bi 'yɔmanho a dá mamhbe ya.” ¹⁷ Pɛ nu'bũ 'bũi to'o da sih ram hma nanguɛ ra Cristo, da zã da hyãn rá mate Ojã 'bũ. ¹⁸ Pɛ dí än 'bũ hin xtamá 'yɔ ɛ yũ judío. Pɛ hagen ja nguɛ him bi 'yɛc'yɛi ra Cristo. Bi 'yɔhma, nguetho hɔnbũ go hapũ bi mba rá m hman Ojã, bin 'yo gãtho ná ngũni ra ximhãi. ¹⁹ Nɛ xɔ dí än'nahũ, ha him mí pã ɛ yũ israel nguɛ man'da da t'ɛmbi yũ t'ũhni Ojã ɛ hing yũ israel. Bi bãhma, nguetho nubũ ja rá sɔcuã ra Moisés mí ɛn Ojã:

Ga ja ahũ gan sɛyahũ 'bũ ga simanho 'da yũ jã'i him mí ɛmbã ma t'ũhni.

Nɛ ga ja ahũ gan cuɛhũ 'bũ ga simanho 'da yũ

'yambui ja'i, bi 'yemp Oja ɯ yɯ israel.

²⁰ Ne bi xifi xɯn ho bɯ ja rá sɔcuɔ ra Isaías, bi 'yɛn Oja: “Bi dɪngä ɯ 'da him mí hongui, ne dá japi da bɔc'ɯ him mi ängui,” bi 'yɛna. ²¹ Pe nangue yɯ israel bi 'yɛn Oja, “Gätho ra pa dá 'uɔrpa ma 'yɛ, dá zon'ndɯ, pe bi mbesca thoho ma 'yɛ, ne bi ugä thoho ɯ,” bi 'yɛn Oja.

11

Da ɯ yɯ israel bim pøh ya

¹ Pe ga än'nahɯ mahøn'a, ha gätho bi hyɛ ɯ yú t'uhni Oja, gue nu ɯ yúm bom'betɔ ra Israel. Pe hin'na. Nguetho gueczehɛgä drá mɛ'israel, ngue mam bombøtagä ra Abraham, ne ra Benjamín. ² Pe Oja hingui hɛ ɯ njuɔntho yú t'uhni ngue'ɯ bi huan 'bɯ mam'bet'o. Ha hin guím bɛmhɯ 'bɛ'a bi man rá t'ohni Oja, gue bi sih ra Elías 'bɯ mí yɔp'ɯ yú mi israelhɯ. Ne bi 'yɛna: ³ “Ma Hmu i, bi hyo ni pøngahya ɯ yɯ israel, ne bi xot'a bɯ ja ni mɛxa mí pa m'bøts'e ni 'bøts'e, ne høngdä dá pongä, nequi nde da hyogui,” sä bi 'yɛn a ra Elías. ⁴ Pe ha hin guím bɛmhɯ 'bɛ'a í dɔ Oja bɯya ngue bi t'ɛmb ra Elías. “Pe hin'na, hin guí 'dasɛ,” bi 'yɛmbi. “Pe dá jamansup yú mbui ɯ yoto mahuɔhi yɯn 'yohɯ israel, gue'ɯ him bin dɔnyahmu bɯ 'bäh ra pøte ra Baal,” ngue mi t'ɛmbi oja. ⁵ Ne ngutho ya, 'bɯ i 'da yɯ israel him bi 'uegue nangue Oja, ngue gue'ɯ to bi huand Oja nangue rá mate thoho. ⁶ Ne gam bɛmhɯ nu'bɯ rá matethoho Oja bi huan'ndɯ, ga pɔhmbɯ bɯya hin nangue yɯn t'øt'e i øt'a n'da ní huan'na n'da. Nguetho nu'bɯ xtá hnumanho nangue yɯn t'øt'e bi sifi, hin xtín ja rá mate tho Oja

'bɛ, nɛ nte nam bɔn'a rá mate Ojɔ 'bɛ. ⁷ Xiya, 'bɛ'a gam bɛmhbɛ nangue yɛ israel, nɛ hinguin ngu ɛ bi dɔni 'bɛ'a mí honi, gue da t'ɛmbi xɛn ho. Pɛ hɔnt'ɛ nthahni bi dɔni, nɛ bim pɔhɔ. Pɛ nu'ɛ mi'da bi mɛp yú mbɛi ɛ. ⁸ Nɛ gue'a mán t'o't'i: “Ojɔ bi pumbɛnip yú mbɛi, tengu'bɛ bin ɔha. Nɛ bi japi him bi zä bi nu nɛ him bi zä bi 'yɔhnahyɔ. Nɛ guexta ɛ yɛ pa i jabɛ ya,” bi 'yɛn rá t'ohni Ojɔ. ⁹ Nɛ ngutho bi man ra David:

Da mbɔspa Ojɔ, pɛ hin da bɛni 'bɛ'a nam bɔn ɛ yɛ
 'bɔts'e da 'yɔt'ɛ,
 nɛ gue'a dán ɛnba ɛ.

¹⁰ Nɛ din xädä, hin da nu ran nɛqui.

Nɛ nu yú xɛtha dim mboqui ma zä, nangue yú
 ts'oqui xɛn ngu i tuts'i, bi 'yɛn a ra David.

Nɛ'ɛ 'da hing yɛ israel bim pɔh ya

¹¹ Pɛ dí ä'n'nahɛ mahɔn'a, nu'bɛ mí 'ue'ɛ yɛ israel, ha bi bɛn Ojɔ him man'dandɔ da 'yɛnsa rán jɔpi ɛ 'bɛ. Pɛ hin'na. Pɛ nangue'a bi zan rá mate Ojɔ ɛ yɛ israel, nɛ gue'a í zä bim pɔ ɛ hing yɛ israel bɛya. Pɛ gue'a bi 'yɔt' Ojɔ, n'dahma din sɛya yɛ israel 'bɛ bi nu ɛ bi hyɔn rá mate Ojɔ, nɛ da hyon Ojɔ mahɔn'a.

¹² Nu Ojɔ bi zä bi jɔp'ɛ 'da yɛ jɔ'i hing yɛ israel gätho ná ndoho ra ximhäi, nangue bi 'ue'ɛ yɛ israel. Nɛ bi dɔn rá mate Ojɔ ɛ hin yɛ israel 'bɛ mi thɔcpa rán jɔpi Ojɔ ɛ yɛ israel. Janangue'a man'da xɛn ngu ran jɔpi da nu ɛ hing yɛ israel 'bɛ bá peng bɛ 'bɛ Ojɔ ɛ yɛ israel mahɔn'a. ¹³ Guehna dí xi ahɛ na ya, ngue hin gyɛ israel ahɛ, nguetho drám 'bɛhnigä nangue ahɛ. Nɛ dín nde ga ja ahɛ gui pɔmanhohɛ nangue ra Cristo, ¹⁴ n'dahma din 'yomfɛni ɛ ma mijudíohe yɛ israel 'bɛ bi nu a ran ho gá tɛmhɛ,

janangue'a man'da xtá ngu dim pø ɯ bɯya. ¹⁵ Nε nu'bɯ mí hye Ojɔ ɯ yɯ judío, bi zä bi hocpa ɯ hing yɯ judío 'bɯcua gätho ua ja ra ximhäi. Pε ɛmmε man'da xɯn ho din ja ua gätho ra ximhäi 'bɯ bi ts'im mahø'n'a xɯn ngu ɯ yɯ judío. Nε din ja tengu'bɯ ya bi ndants'ɯ yɯ du. ¹⁶ Nu mam bombøtahe mí yəhɯ Ojɔ maya'bɯ, yú mbeti Ojɔ ɯ, tengu'bɯ yú 'bøts'e Ojɔ ɯ. Nε tengu'bɯ mí 'bøspa Ojɔ ra mbɯdi thuhmε 'bɯ øt ra thuhmε, janangue gätho a ra jɯni rá mbeti Ojɔ bɯya. Nε nu'bɯ mí huand Ojɔ a ra Abraham, nε gue'a í than'ndɯ yú 'yɯ a bɯya, tengu'bɯ n'da ra za xɯn zaqui rán dɯi, nε'ɯ yú 'yε xɯn zaqui ɯ. ¹⁷ Pε bi ts'εcpa 'da ɯ yú 'yεε a ra hogaza. Nε nu ahɯ hing yɯ israel ahɯ nε tengu'bɯ bá ts'εc'ahɯ bɯ gmí tøhmbɯ tengu n'da ra za hingui ho. Nε bi t'εs'ahɯ bɯ bi ts'εcpa ɯ 'da yú 'yε ra hogaza. Nε gá comhbɯ rán zaqui a ra za, gue bá nεxpɯ rán dɯi, ngue nu ra Abraham bi huand Ojɔ maya'bɯ. ¹⁸ Pε hingui sä gdá yəthɯ a ngue bi t'εs'ahɯ bɯ bi ts'εc ɯ 'da yú 'yε ra za. Dami bεmhɯbɯ ngue hinga gue ahɯ guidí unhdɯ rán zaqui a rán dɯi ra za, pε gue'a rán dɯi ra za i øt'ahɯ rán ho Ojɔ bɯ guí tøhmbɯ. ¹⁹ “Pε man'da xɯn hoje, nguetho bi ts'εc'ɯ 'da yɯ 'yε, nε go bi t'εscähe ua,” masque guí ɛmhɯbɯ. ²⁰ Majuɔni bi ts'εc'ɯ 'da yɯ israel nguetho him bi nde rá mate Ojɔ. Bi bɛni xɯn hose. Nε guí tøhmbɯ bɯ 'da ahɯ ngue hing yɯ israel ahɯ, nguetho guí pəhmbɯ hønt'a rá mate Ojɔ nán ho ahɯ. Pε o guím bεmhɯbɯ gán tøsehɯ bɯ, pε gan jamansuhɯ. ²¹ Damí bεmhɯbɯ him bi yən Ojɔ ɯ 'da yú 'yεε ra za. Ha má gue'adahɯ da yən ahɯ 'bɯ guím bεmhɯbɯ xɯn hose ahɯ. ²² Pε nu'bɯ 'bo'o hinguin nde rá mate Ojɔ, pε da nuse a rán säui a

to'o da 'uep_u ja rá mate. P_e nu ah_u gui nuh_u rá mate Oj_a 'b_u gui thoqui guim b_emhb_u a. P_e nu'b_u hin'na, n_e ah_u da ts'ec'ah_u mahø'n'a b_u ja ra za 'b_u.
 23 N_e nu'ü yú 'y_ese a ra hogaza, ngue y_u israel, nu'b_u da 'y_ec'y_ei rá mate Oj_a, da t'ës' mahø'n'a b_u ja yú zase. Nguetho ja rá ts'edi Oj_a da 'y_es' mahø'n'a b_u bi z_equi. 24 Nu'b_u mam bá ts'ec'ah_u b_u gmi tøhmb_u ja n'da ra za hingui ho, n_e bi t'ës'ah_u b_u ja man'da ra za ngue hin ni zaseh_u, p_e man'da hingui h_ei da ndøp_u mahø'n'a ü yú 'y_ese nguetho rá zase.

Da zøni n'dat'a dim pøhø x_un ngu y_u israel

25 Ma zi cu ah_u, dín nde ah_u gui p_ahmb_u a ja bi t'uhya, n'dahma hin gan 'y_ezeheh_u hing y_u judío ah_u. Dín nde gui p_ahmb_u, 'da y_u patho bi m_eh yú mb_ui ü 'da ü y_u israel, ja gue'b_u bi zø'n ra pa xtí c_uth_u x_un ngu ah_u hønt'a go to'o hing y_u judío ah_u.

26 N_e m'bejua b_uya, x_un ngu dim pø ü y_u israel. N_e gue'a bi man rá t'ohni Oj_a, bi 'y_ena:

Di n_equi n'da yú y_ante ngue yú mi'israelh_u b_u Sión, da y_an'a ra Jacob nanguue yú ts'oqui. Nguue ra Israel a ra Jacob.

27 N_e ja gue'b_u ga j_a'ts'a dá xifi, ga punba yú ts'oqui, bi 'y_em b_u ja rá t'ohni Oj_a maya'b_u.

28 Nu'ü y_u israel i øt'e ngue yún s_uih_u Oj_a ya, ngue'a hingui _ec'y_ei ra hogamhma. P_e gue'a í z_a bi zin ah_u Oj_a a. P_e guehma di hu_ec Oj_a ü y_u israel, nguetho bi than 'b_u maya'b_u ü yú ngarpa bombøta.

29 Nguetho nj_am'b_u da goh rá mb_ui Oj_a nanguue ü to xí zohni, p_e maju_ani di un'na bi ma, tengu'b_u ya xí um 'b_u mí ma 'be'a di unni. 30 N_e nu ah_u hin gy_u israel ah_u gmí øth_u ram fe'ts'i nanguue Oj_a

mam'bet'o. Ne m'bejua ne u yu israhel bi mbesthoho Oja. Janangue'a bi za ga timhbu ra mate Oja. ³¹ Ne gue'a in ja ya, ngue i festa a ra mate Oja u yu israhel, ne gui timhbu ra mate Oja ya. Pe gue'a di din ra mate Oja mahon'a u yu israhel. ³² Oja bi ma, njo'o n'da ra ja'i bi 'yεc'yεi a nguetho ja ya ts'oqui. Ne bi 'yot' Oja baya gue njon da hyat'i din hoc zεhε, nguetho in nde gätho di un ra mate di hoqui to'o gätho in nde dim pøhø. ³³ Emmε xun ngu ra mate Oja, ne Emmε xun ndoho ran 'yomfεni. Ne hin'yu ngue hingui pa Oja. Njo'o n'da ra ja'i da badi 'be'a nam bon'a i ot' Oja, ne njongui sa da badi 'be'a gätho i sand Oja da 'yot'e. ³⁴ Njo'o n'da ra ja'i da badi da 'yot'e tengu ran t'ot'e Oja, ne njon da 'yut Oja 'be'a da 'yot'e. ³⁵ Ne njo'o n'da ra ja'i da hyoni 'be'a di un Oja ne gue'a di 'yεmbi din dupate Oja a. ³⁶ Nguetho gätho bi 'yεp u 'bu Oja, ne gätho di 'yonε Oja u, ne gätho bi 'yot'u gue di pεpzehe u. Janangue'a nde'bu ga εspahu Oja gätho yu pa mazai. Ne hont'a gam bemhbu a ya.

12

Dam 'buhmbu ngue hont'a Oja gam bemhbu

¹ Ma zi cu ah, ts'edi di xi'ah, nu'bu di pahmbu ra mate Oja, pe nde'bu gätho ma ja'ihu dan umhbu bu 'bu Oja gue ga ørpahu ra 'befi. Ne gue'a majuani na thandeh Oja a, ne gue'a ra 'bøts'e in numanho Oja a. ² Ne hin gam bemhbu ga homhbu 'be'a gätho xun ho nanguε yu pa i jabu ya, tengu i ot'u 'bucua ja ra ximhai. Pegue thocpa thoho ga pah man 'yomfεnihu gam bemhbu ma'da'yo. Janangue'a thocpa thoho ga homhbu ga pahmbu nda'a ra pahä

Ojã, ngue nda'a xun ho ga øthun, ne nda'a numanho Ojã buya. ³ Bi 'dacã rá ts'edi Ojã ga ørpa rá 'befi nangue rá mate. Janangue'a dí xi ahun, ngue 'ne ahun gátho n'da ngu n'da ahun bin tat'ahun rá mate Ojã nangue rá 'befi. Janangue'a hin gan 'yexhun, pegue gui paxehun nda'a ní 'befi bi zãn'nahun n'da ngu n'da ahun, nangue rá m fäts'i Ojã. ⁴ Tengu ní jã'i n'da, ngue an ts'anni xun ngu yú xequi. Ne hinga gátho 'dat'a ra 'befi øt'e, pe 'dahma 'dan'yo yú 'befi un yun xequi. Ngutho dí øthun. ⁵ Ne madague'bu xun ngujun, pe tengu'bu n'danjã'itho ma jã'i dí comhbu ra Cristo. Ne tengu ní jã'i n'da, 'da nam fãxta n'da ngu n'da yun xequi, ngutho dí øthun ngue dí comhbu rá 'befi ra Cristo. ⁶ Bi 'dajun ra ts'edi Ojã gue ga øthun rá 'befi 'dahma 'dan'yo, nangue rá mate zehẽ. Pe nde'bu ga øthun xun ho. O nu'bu n'da dim pøngahya da hyoni 'berun dí ma xun ho a di bẽnba Ojã, nangue rá m fäts'i. ⁷ O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi dim fãxte 'be'a di 'be a n'da, pe di jã'ts'i xun ho, ngue da mbãx yú cu. O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi din xãnbate, din xãnbate 'be'a nam bøn'a rá m hman Ojã. ⁸ O nu'bu n'da ra zote, pegue da xifi nda'a xun ho da 'yøt'un yú cu. O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi di un rá mbeti, pe hin da bẽn da hnumanhose. O nu'bu yun ngurpi ngue di manda rá 'befi Ojã, di jã'ts'i xun ho nangue ra ts'edi bin t'unni. O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi da mbãx un yun hyoya ne yun zãman'un, mpãhã thoho da mbäts'i.

Gam bẽmhbu nda'a xun ho dá tenhdun Ojã

⁹ Ne hingui yoho gam bẽmhbu 'bu ga huẽjun n'da, pe majuani ga øthun ran huẽcate. Ne xingui ts'un gam bẽmhbu ga øthun a hingui ho, pe dan xhyahun ga øthun

a 'bɛ'a gätho xun ho, nɛ nzai ga ɔthɛ a. ¹⁰ Dan huɛjɛ n'da ngu n'dajɛ nguetho dadín cuhɛ. Nɛ n'da ngu n'da man'da da bɛni da 'yɛspa rá mija'iui, xinda gue'bɛ da t'ɛspa zɛhɛ. ¹¹ Nɛ hin ga cuthɛ ran dɔnhɛɣi ma mbuihɛ, pɛ dan ɛhya ga ɔrpahɛ rá 'bɛfi ma Hmuhɛ. ¹² Dan johyahɛ nangue'a ran ho dí tɔmhɛɛ, nɛ hin dan xɔmbuihɛ nangue yun unbi. Nɛ thocpa thofo yɛ ora thofo dan yɔhɛ Oja. ¹³ Ga fäxhɛ yɛ 'yɛc'yɛi 'bɛ ja 'bɛ'a di 'bɛdi. Nɛ mpähä thofo ga säyabahɛ yɛ ja'i bɛ ja ma ngumhbɛ. ¹⁴ Pɛ ga äfɛ ran japi nangue ɛ to di ɛgahɛ, nɛ hin ga äfɛ ra 'yɔnthi. ¹⁵ Nɛ 'dat'a dan johyahɛ to'o di johya, o nu'bɛ 'bo'o tu rá mbui, 'da dán du ma mbuihɛ buya. ¹⁶ Nɛ gätho 'dat'a gam bɛmhɛɛ. Nɛ hin da bɛn'a n'da man'da xun ho xinda gue rá mija'iui, pɛ dín amigohɛ ɛ yɛ ja'i hin'yɛ yú ts'edi. Nɛ hin gam bɛmhɛɛ ngue jase man 'yomfɛnihɛ. ¹⁷ Nu'bɛ 'bo'o ɔrcahɛ ran ts'o, hin ga cospahɛ ran ts'o. Pɛ gam bɛmhɛɛ nda'a xun ho ga ɔrpahɛ, ngue 'bɛ'a gätho i hnumanho. Nɛ nubuya da nu gätho yɛ ja'i ngue xun ho ma mbuihɛ. ¹⁸ Nɛ dam 'bɛmanhohɛ ɛ gätho yɛ ja'i 'bɛ da zä. ¹⁹ Ma zi cu ahɛ, hin ga cos'hɛ ra pengui 'bɛ ja'a da t'ɔrcahɛ. Pɛ 'bɛ ga tɔmhɛɛ ts'ɛ di unba Oja 'bɛ gue'a in nde di unba ɛ. Nguetho nt'o't'i: “Ma 'bɛfi zɛhɛgä ngue ga unba n'da nɛ ga un rán theui a bi 'yɔt'e,” bi 'yɛn Oja. ²⁰ Janangue'a nu'bɛ tumanthuhu man suiɛhɛ, ga 'uimhbɛ. Nɛ nu'bɛ tuthe, ga sithebahɛ. Nguetho nu'bɛ njabɛ dí ɔrpa man suiɛhɛ, xun ɛ da bɛni ngue'a midí ɛgahɛ, nɛ xɔhma thofo da goh yú mbui buya. ²¹ Hin ga cos'hɛ ran ts'o pɛ ga ɔrpahɛ ran ho, gue'a dá tafɛ a ran ts'o a buya.

13

Ga øth_u yún t'èdi y_u ts'ut'abi

¹ Gätho gah_u ga èc'yèih_u ra ts'ut'abi ua ma häih_u. Nguetho njo'o n'da ra ts'ut'abi ua ja ra häi ngue bi zän zehè yún t'èdi. Pè Ojå bi zänni ngue din ja yú ts'èdi. ² Janangue'a nu to din s_uhmi ra ts'ut'abi, din s_uhmi a to bi zänba rá ts'èdi a, nè i honse rán usè. ³ Nguetho nu'ü y_u ts'ut'abi ua ma häih_u, hin ga suh_u 'b_u dí øth_u ran ho, hinda hønt'b_u ga øth_u ran ts'o ga suh_u 'b_u. Pè nu'b_u dín nde hin ga suh_u ra ts'ut'abi, pè ga øth_u ran ho, nè da numanhoj_u b_uya. ⁴ Nguetho nu'ü y_u ts'ut'abi, Ojå bi zänni da mbäxçah_u. Pè nu'b_u dí øth_u ra ts'oqui, ga suh_u 'b_u, nguetho i ja rán t'èdi di ünba n'da. Nè Ojå bi un yún t'èdi di ünba ü to'o øt' ra ts'oqui. ⁵ Janangue'a i jathó ga èc'yèih_u yún t'èdi ü y_u ts'ut'abi, n'dahma hin di unghah_u. Nè gue'a di bængah_u Ojå 'b_u in zoc ma mb_uih_u. ⁶ Nè janangue'a ga juth_u 'bè'a gätho i äj_u y_u ts'ut'abi, n'dahma di thoqui da 'yøt' yú 'bèfi ngue bi zänba Ojå, nè i tåh yún zäbi ü. ⁷ Mpähä thoho ga juth_u x_un ho to'o gä i ja yún t'èdi da 'yädi 'bè'a gä da 'yäj_u. Ga jut'a ma häih_u, nè ga juth_u y_u puesto, nè mi'da y_u cota i äh ra ts'ut'abi. Nè ga numansuh_u yún t'èdi ü to'o gätho i ja yún t'èdi.

Ga ørpah_u ran ho ma mijq'ih_u

⁸ Nè ga juth_u 'bè'a gätho dín dupateh_u, nè hin te gam bëmhb_u ngue dín dupateh_u b_uya. Pè gam bëmhb_u ngue dan huèj_u n'da ngu n'daj_u. Nguetho nu to gätho ja yún huècate bi ja'ts'i gätho yún t'èdi Ojå ü. ⁹ Nguetho gue'a bi man'ü yún t'èdi Ojå bi 'yèna: “O guí 'yomt'ènih_u, nè o guí həcrah_u rá te ni mijå'ih_u, nè o guím pèh_u, nè o guidí seyabah_u 'bè'a

pɛ'ts' ni miɟa'ihɯ.” Nɛ nu 'bɛ'a gätho mi'da yɯn t'ɛdi i man yɯn t'ɛdi, nu'ɯ gätho n'dat'a i ma: “Gui huɛc ni miɟa'ihɯ tengu bɯ gní huɛczɛhɛ ni ɟa'ihɯ.” ¹⁰ Nu'a øt' ran huɛcate, hingui ørpa ran ts'o rá miɟa'iu i a. Janangue'a di ɟa'ts'ɯ yún t'ɛdi Oɟa a ran huɛcate i øt'a n'da. ¹¹ Nɛ man'da ga humbi ga øthɯ na, nguetho dí pɁhmbɯ ya bin de, ya bi thoh yɯ pa. Damin 'yomfɛnihɯ xɯn ho ya ngue daná hámhbɯ yɯ pa gan nuhɯ ra Hmu, xinda gue'a dá øthɯ 'bɯ ja má dɯ'mi dá ɛc'yɛihɯ. ¹² Ya bi thoh ra xui, ya maguerɯ da hyats'í. Mbähä ga bɯnthɯ yún t'øt'e ra 'bɛxui, ga he man thäquihɯ, ngue dan sɁmzɛhɛhɯ janangue'a da dɁh ran nɛqui. ¹³ Mbähä ga øthɯ a rán säui ran nɛqui, hin dan itihɯ, nɛ hin dam muns'hɯ bɯ ja yún johya zɛhɛ yɯ ɟa'i. Nɛ xín dan 'yomt'ɛnihɯ, xínga gue'a ma pähä zɛhɛhɯ ga øthɯ, xín ga øthɯ yɯ sui, xín ga øthɯ yɯn ts'ɛya. ¹⁴ Pɛ jatho gam bɛmhɯ ga hɁmhɯ rá ts'ɛdi a ma Hmuhɯ ra Jesucristo, ngue ga øthɯ tengu bi 'yøt'e, nɛ him ma gam bɛmhɯ ga øthɯ rá pähä ma ngøc'yɛihɯ.

14

'Dahma 'dan'yo bɯ na ɛc'yɛihɯ

¹ Nu'bɯ 'bɯ a n'da ra 'yɛc'yɛi gue hin ɛ pɁdi xɯn ho, pɛ ga simanhohɯ bɯ ja mam pɛtihɯ ɯ. Nɛ hin dan junthɯ nangue 'bɛ'a im bɛni ngue xɯn ho da 'yøt'e. ² Nguetho 'dahma 'dan'yo im bɛnse 'bɛpɯ ní 'yɛc'yɛi Oɟa. Nu'ɯ da im bɛni xɯn ho da zi gätho 'bɛ'a i ts'i. Pɛ nu mi'da im bɛni hingui ho 'bɯ da za ɯ da yɯ ngø. ³ Nɛ nu ra 'yɛc'yɛi gue i si nɛ i sa gätho 'bɛ'a i ja, pɛ hin da zan'a n'da to'o mbɛni hingui ts'i. Nɛ ximangutho a n'da to'o hingui si, pɛ hin da 'yɛmbi

hingui ho øt'a i si gätho 'bε'a i ts'i. Nguetho Ojå 'da nan zintho. ⁴ Nu'í, to'o e, gue guí εmbi hingui ho øt' ni mi'yεhεhε. Nu rá hmuse n'da da mam 'bε xεn ho 'bε'a øt'a n'da rá 'yεhε, o hin'na. Pε guehma da bømanho n'da ngu n'da ra 'yεc'yεi, nguetho i ja rá ts'edi ra Hmu di japi da bømanho. ⁵ Nε i 'bε i 'da yε 'yεc'yεi im bεni din säya 'da yε pa. Nε nu mi'da bεya im bεni xεn ho 'bε hin din säya 'da yε pa. Pεgue n'da ngu n'da da bεnse 'bε'a xεn ho da 'yøzehε. ⁶ Nguetho nu to din säya 'da yε pa, din säya nanguε da bεn Ojå. Nε ngutho 'bε hinga gä i si yεn ts'ihmε ε 'da, njabε øt'e nguetho im bεn Ojå, nε i xifi jamadi Ojå nanguε ε 'da i si. Ximangutho a to gätho i si, njabε i øt'e nguetho im bεni Ojå bi un'na, nε di un ra jamadi Ojå. ⁷ Njo'o gahε gue gam bεmhε dyá hmusehε. Pε yá mbetigahε a ma Hmuhε. Nε ngutho 'bε dí 'bεhmbε nε ngutho 'bε dá tuhε. ⁸ Nguetho dán dāsehε bε 'bε Ojå gätho yε pa dí 'bεhmbε. Nε ngutho 'bε dá tuhε, dan dāhε bε 'bεh ma Hmuhε nε guexta'a yá mbetigahε a. ⁹ Nε gue'a í du nε índants'a ra Cristo mahøn'a, ngue dim hmu nanguε ε xεn du nε'ε i 'bεi. ¹⁰ Pε 'da ahε hanja gní numan'ε a ni cuhε ngue guí xihmbε hingui ho 'bε'a i si. Nε nu mi'da ahε guí pāhmbε xεn ho 'bε'a gätho i ts'i, pε hanja gní numan'ε 'da ni cuhε guí εmfε nte di muui 'bε hingui nde da zi 'da yεn ts'ihmε. Nguetho gätho gahε dam 'bāhmbε bε ja rá hmi ra ze'mi ngue'a ra Cristo. ¹¹ Nguetho nt'o't'i 'bε'a bi man Ojå gue'bε mí 'yεna:

Guehma majuqani din ja a dí m ma, ngue gätho yε ja'í
 din danyahmu bε dí 'bεi,

nε gätho din juqan bε ja ma hmi ngue guecä drá Ojå,

bi 'yɛn Oja.

¹² Janangue'a dí p̄hmb̄, gätho gah̄ ga däf̄ ra güenda Oja nangue man t'øt'e zeh̄h̄.

Hin ga jaf̄ da d̄nḡ b̄ ja ra ts'oqui n'da ma cuh̄

¹³ Him ma numan'uh̄ n'da ngu n'daj̄. Pɛ hønt'a gam b̄mh̄ hin ga jaf̄ n'da ma cuh̄ di fet rá gua b̄ ja ȳ ts'oqui. ¹⁴ Dí p̄c̄a nangue ran 'yomf̄ni bi 'dac ma Hmuh̄ ra Jesús, gue hin'ȳ 'be'a da ts'i ngue hingui ho. Pɛ nu'b̄ mb̄ɛnsɛ n'da hingui ho da ts'i, ra ts'oqui a 'b̄ da zi 'b̄. ¹⁵ Pɛ nu'b̄ 'da ni cuh̄ hingui numanho nin ts'ih̄m̄ zeh̄h̄, nde'b̄ hin gui thoqui gui sih̄, nguetho hin guí ørpah̄ ran huɛcate 'b̄ guidí thoqui gui sih̄. Pɛ o guí øth̄ nangue ran ts'ih̄m̄ dí 'ue ɛ 'da ni cuh̄ bi p̄h̄ ra Cristo 'b̄ mi du. ¹⁶ Pɛ gui 'yɛs'h̄ a ní jaf̄ da ts'an'a guí p̄hmb̄ x̄n ho. ¹⁷ Nɛ hin gam b̄mh̄ nangue ran ts'ih̄m̄ ná øth̄ rá 'befi Oja. Pɛ nu rá 'befi Oja, ga øth̄ ran hocj̄'i, nɛ 'dat'a gam b̄mh̄, nɛ dan johyah̄ nangue rá Hogand̄hi Oja dí 'b̄hmb̄. Gue'a nam b̄ni gue rá 'befi Oja a. ¹⁸ Nɛ nu'b̄ njab̄ i øt'a n'da, majuq̄ni i ørpa rá 'befi ra Cristo a 'b̄. Nɛ Oja da numanho a, nɛ'ɛ ȳ mija'ih̄ da numanho a. ¹⁹ Mb̄hä dan ɛhyah̄ dan hocpa ma mb̄ih̄ n'da ngu n'daj̄, nɛ 'da d̄m̄ f̄xtah̄ din te ma mb̄ih̄ n'da ngu n'daj̄. ²⁰ Nɛ hin ga ts'onbah̄ rá 'befi Oja nangue man ts'ih̄m̄h̄. Mf̄adi gue gätho x̄n ho da ts'i. Pɛ hingui ho 'b̄ dadí ɛnbah̄ rá mb̄i n'da ma cuh̄ nangue 'be'a dí sih̄. ²¹ Man'da x̄n ho 'b̄ ga ɛs'h̄ a na ɛnbah̄ ȳ mb̄i 'da ma cuh̄ nangue ra ngø dí sah̄, o ra vino o 'be'a gä ní dehe dí sih̄. ²² Nu'b̄ bi b̄ɛn'nah̄ Oja nɛ guí p̄hmb̄ gue x̄n ho 'be'a guí sih̄, x̄n ho a 'b̄. Nɛ'a Oja in

numanho. Pε hin dá yáth_u a. Nε di johya n'da 'b_u xise rá mb_ui x_un ho 'be'a gátho i øt'e, nε hin te mbεm b_uya. ²³ Pε nu'b_u n'da im bεni hingui ho da ts'i 'be'a gátho i ja, pε nu'b_u bi zi b_uya, ya ra ts'oqui a bi 'yøt' 'b_u. Nguetho 'bexque bi bεni bi mbεsta'a rá pähä Ojå 'b_u mi zi. Nε'x 'be'a gátho dí øth_u, nu'b_u hin dí p_uhmb_u majua_uni rá pähä Ojå a, ra ts'oqui 'b_u dí øth_u a 'b_u.

15

Ga homhb_u 'bεp_u dí zac yá mb_ui ma cuh_u

¹ Pε nuj_u 'b_u dí p_uhmb_u x_un ho 'be'a da zä da 'yøt'a n'da, pε nde'b_u man'da gam bεmh_u ga fäxh_u u hin ε p_udi x_un ho, xinda gue'b_u ga øth_u 'be'a gátho dí m bεnsεh_u x_un ho. ² Pε n'da ngu n'daj_u ga øth_u 'be'a i numanho ma mi 'yεc'yεih_u gue 'be'a dí n te yá mb_ui u. ³ Tengu ra Cristo, him bi 'yøt'e 'be'a di hose pε bi 'yøt'e 'be'a bi numanho Ojå. Janangue'a bi 'yεmp'a rá Ta: “Go dá tuxä y_un ts'ante bi si i,” bi 'yεn a ra Cristo. ⁴ Nε 'be'a gátho bi t'o't' maya'b_u b_u ja rá m hman Ojå, bi t'o't'i ngue da xängah_u, nε di zεrca ma mb_uih_u, di jaj_u ga tømhb_u rá m fäts'i Ojå, hin dan xømmb_uih_u. ⁵ Ojå di jaj_u dan zømhb_u b_u, nε di zεrca ma mb_uih_u. Nε dí äp rá mate di ja ah_u 'da'angu guim bεmh_u n'da ngu n'da ah_u, nguetho 'darb_u guí 'b_uhmb_u ra Cristo Jesús. ⁶ Nε janangue'a da zä n'dat'a guim bεmh_u 'b_u guí thandeh_u Ojå, ngue nu rá Ojå nε rá Ta ma Hmuh_u ra Jesucristo.

Gä da sih ra hogamhman u hing y_u judío

⁷ Janangue'a n'da ngu n'da ah_u gan numanhoh_u, nε u y_u judío nε u hing y_u judío, tengu thoho ra Cristo 'da nan zimanhogdah_u n'da ngu n'daj_u. Nε

gue'a ná ɛspahɯ Oja a. ⁸ Nguetho bí 'yɛh ra Cristo
ngue din 'yɛhɛ nangue yɯ judío. Nɛ bi ja'ts'a mi man
Oja maya'bɯ nangue bi sih yám bombøta yɯ judío ba
ɛh ma yantehɯ. Janangue'a bi ɤadi majuani bi man
Oja. ⁹ Pɛ nɛ ɯ hing yɯ judío nɛ ɯ yɯ judío bi jap
ra Cristo 'darbɯ bi 'yɛspa Oja ɯ nangue rá mate.
Tengu mán t'o't'i 'bɛ'a bi xih rá Ta ra Cristo:

Ga xi ɯ hing yɯ judío nangue ni mate,
nɛ ga xifi ɛmmɛ xɯn ho i, bi 'yɛmb rá Ta a ra Cristo.

¹⁰ Nɛ man'da bi man ra t'ohni:

Gan johyahɯ ya gyɯ ja'i gue hin gyɯ judío ahɯ, gan
'yohɯ ɯ bi huand Oja ngue yɯ judío.

¹¹ Nɛ man'da bi mam bɯ:

Dami 'yɛspahɯ ra Hmu Oja gyɯ ja'ihɯ ngue 'dahma
'dan'yo bɯ gná yəhɯ gätho ná ngɯni ra
ximhäi,

gätho gui numansuhɯ Oja.

¹² Nɛ bi 'yɛn a ra pøngahyɔ Isaiás:

Dim 'bɯ a n'da rá m bom'beto ra Isai gue nɛ'ɯ hing
yɯ judío da 'yɛmbi rá Hmu,

ngue da dø'bɯ rá m fäts'i a, bi 'yɛna.

¹³ Nu'a Oja di jajɯ dí tømhbɯ ran ho bi xijɯ.
Janangue'a dí äp Oja da hyut'a ni mbɯihɯ nangue
guí ɛc'yɛihɯ a. Nɛ xíngui ts'ɯ nte guim bɛmhɯ,
pɛ thocpa thoho gui tømhbɯ da mbäx ahɯ rá
Hogandəhi Oja nangue rá ts'edi.

I man ra Pablo hanja bi 'yo't' na ran zofo

¹⁴ Ma zi cu ahɯ, dí paçä gue xɯn ngu ni
hogambɯihɯ, nɛ i ja nin 'yomfɛnihɯ xɯn ho, nɛ guí
paħmbɯ 'da gdín xänba thohohɯ n'da ngu n'da ahɯ.

¹⁵ Pɛ guehma dá hut'anzambɯi dá ot'ahɯ na, ngue
dadí bɛn'nahɯ 'bɛ'a gá paħmbɯ. Nguetho gue'a ran

t'ɛdi bi 'dacä Oja nangué rá mate. ¹⁶ Nguetho rá mbefigä ra Cristo Jesús bɥ 'bɥ ɥ hing yɥ judío, dí m mangä ran ho ma'da'yo. Nɛ tengu'bɥ drá mbäjä dadí hocpa rá 'bøts'e Oja, nu'a nám bøni dadí hoc'a ni mbaiɦɥ ngue hing yɥ judío aɦɥ n'dahma da numanho aɦɥ Oja. Nɛ mahoqui aɦɥ nangué rá Hogandəhi Oja guín 'yohɥ. ¹⁷ Janangué'a ɛmmɛ i hu ma mbaiɡä nangué 'bɛ'a gätho bi 'yørpa ɥ hing yɥ judío a ra Jesucristo, bi jaqui bi bømanho rá 'bɛfi Oja dá øt'ä bɥ i 'bɥ ɥ. ¹⁸ Pɛ hingui sä gam mangä 'bɛ'a bi 'yøt'a ra Cristo nangué ɥ mi'da yú mbefi. Pɛ hønt'a da zä gam mangä 'bɛ'a bi 'yørpɥ däm pecä. Nɛ bi jap ɥ hing yɥ judío da den'na ra Cristo nangué ram hma dá xifi nɛ nangué yɥn t'øt'e bi 'yuti. ¹⁹ Nguetho bi 'yøt' yɥ hmɛpya, nɛ yɥn t'øt'e mixte nangué rá ts'edi rá Hogandəhi Oja. Nɛ dá ja'ts'ä ma 'bɛfi dá mangä ran ho ma'da'yo nangué ma yantehɥ ra Cristo. Dá dɥ'mi dá mangä bɥ Jerusalén, nɛ dá mangä gätho yɥ xɛqui nán zant'i ra häi gue'bɥ go má søm bɥ Ilírico, gätho dá mangä bɥ ram hma. ²⁰ Nɛ guehna dá nde ga øt'e, gue dá mba dá mamp'a ram hma guerpɥ him mi fərpa rá thuhu ra Cristo. Ngué hin dá nde dá mba bɥ ja yú 'bɛfi ɥ mi'da bi mbɛn'na ra Cristo. ²¹ Pɛ dá øt'ä tengu bi mam bɥ ja rá t'ohni, ngue i ɛna: Nu'ɥ 'da gue njəm'bɥ mi sifi pɛ nuya da bəh ya. Nɛ nu'ɥ 'da njəm'bɥ mi øde da zøni da bədi nangué rá 'yu Oja.

Im bɛni da mba bɥ Roma a ra Pablo

²² Nɛ janangué'a him 'bexque bi zä dá mba bɥ guí 'bɥhmbɥ. Nguetho guexta'a mi ja ma 'bɛfi ua bí ja ra xɛqui ua nán jongua. ²³ Pɛ nuya ya nte mi ja ua

ma 'bɛfi ya. Nɛ xɛn ngu yɛ nidi mín nde xcá mba bɛ guí 'bɛhmbɛ bɛ Roma. ²⁴ Nɛ mí ts'ɛtho ya ga mbabɛ ga zɛngua ahɛ nɛ dam 'bɛhmbɛ bɛ 'da yɛ pa. Nɛ nu'bɛ dá thopɛ España, da zä dan hyɛmhɛ ts'ɛ bɛ ja ra 'yu ní mba bɛ. ²⁵ Pɛ 'bɛ ga mba bɛ Jerusalén, nɛ ga dä bɛ a ra mbɛti dí mbäx ɛ yɛ 'yɛc'yɛi bí 'bɛpɛ. ²⁶ Nguetho bi bɛn ɛ yɛ cu bí 'bɛpɛ Macedonia nɛpɛ Acaya ngue da mbäx'i ts'ɛ yɛ hyoya 'yɛc'yɛi bí 'bɛpɛ Jerusalén, ngue ga hɛx 'bɛ dá mba bɛ. ²⁷ Nɛ gue'a bi zänni da 'yɔt'ɛ hing yɛ judío, nguetho in nde di co'ts'a ra mate bi t'ørpe. Nguetho bi gomhbɛ rán jɛpi Ojɛ ɛ hing yɛ judío ɛ yɛ judío gue yú mi 'yɛc'yɛihɛ 'bɛpɛ Jerusalén. Janangue'a nde da mbɛnbi ts'ɛ ra mbɛti ɛ. ²⁸ Nɛ nu'bɛ ya dá dä a 'bɛ'a bi 'bɛhni, ja ga mba bɛ Roma ga nu ahɛ bɛ, nɛ ga thocä bɛ España bɛya. ²⁹ Nɛ nu'bɛ dá sɔngä bɛ guí 'bɛhmbɛ, dí pɛcä da 'yɛnscahɛ rán jɛpi xɛn ngu a ra Cristo nangue dí pɛhmbɛ rá m hma. ³⁰ Ma zi cu ahɛ 'yɔrcahɛ ts'ɛ ra mate ɛmmɛ gui 'yäfɛ rá m fäts'i Ojɛ nanguecä, nangue 'dat'a ma Hmuhɛ ra Jesucristo nɛ nangue rá Hogandɛhi Ojɛ bi jajɛ dan huɛjɛ. ³¹ Dami xihmbɛ Ojɛ da yɛngui nangue ɛ hing yɛ 'yɛc'yɛi bɛ ra häi Judea, guet'a ra xɛqui bɛ Jerusalén. Nɛ dami 'yäfɛ rá mate Ojɛ nangue ɛ yɛ cu bí 'bɛpɛ Jerusalén, ngue da hyɛmanho a ra mbɛti ga hɛx bɛ ga unni, ngue bi mbɛn'ndɛ hing yɛ judío bɛ Macedonia nɛpɛ Acaya, ngue'ɛ yú cu. ³² Nɛ nu'bɛ da nde Ojɛ dan johyagä 'bɛ dá mbagä bɛ, dan säya ts'ɛ bɛ guí 'bɛhmbɛ. ³³ Nɛ nu Ojɛ nzäi i hurpa rá mbɛi n'da, pɛ nɛ ahɛ da hyut'a ni mbɛihɛ. Nɛ hɔnt'a gam bɛmhɛ a ya.

16

Nu ra Pablo i penba ran zengua yá amigo

¹ Nuna man juh_u ra Febe, mi ts'atho da mba b_u guí 'b_uhmb_u ya ne di zengua ah_u na. Nuna, rá 'b_ufi im fäxte ram peti b_u Cencrea. ² Ne dami simanhoh_u na, nangue rá thuhu ma Hmuh_u, ngue nuj_u dy_u 'y_uçc'y_uei_u gue'a man säh_u ga øth_u. Ne dami fäxh_u 'b_u'a gätho ní 'b_ufi da 'y_ut'a ra Febe, nguetho gues_e bi mbäx_u u x_un ngu mi'da, necä bi mbäx_uqui. ³ Dami zenguagui ts'u b_u ra Priscila, ne ra Aquila rá ndø, ma mimb_efihe nangue rá 'b_ufi ra Cristo Jesús. ⁴ Ne nugä 'b_u mi t'ena xtá thogä, ne u mi t'ena xtá tho u 'b_u mí yängä 'b_u n'dandj. Gue'a ná undä ra jamadi Ojå nangue u. Pe hinga høngdä pe ne u gätho yüm peti y_u 'y_uçc'y_uei ngue hing y_u judío, 'da xna undähe ra jamadi Ojå nangue u. ⁵ Ne dami zenguagui ts'u u gätho dim peti b_u rá ngues_e ra Aquila. Ne'a ma amigogä ra Epeneto dami zenguagui ts'u b_u a. Nu'a ra mbädi 'y_uçc'y_uei b_u ja ra häi Acaya a. ⁶ Ne'a ra María, dami zenguagui ts'u b_u. Nu'a emme x_un ngu ra 'b_ufi bi 'y_ut'e nangue ah_u. ⁷ Ne a ra Andrónico ne ra Junias ma mijudíohe, ne 'darb_u dá sähe ran unbi. Nu'u gätho yá 'bäih_u ra Cristo i numanho u, ne m'bet'o bi 'y_uçc'y_uei ra Cristo u xinda guecä. ⁸ Ne a ra Amplias dami zenguagui ts'u b_u. Dadí huçcä a nangue rá thuhu ra Hmu. ⁹ Ne dami zenguagui ts'u b_u ra Urbano, ma mimb_efi'be nangue ra Cristo, ne ra Estaquis ngue dadí huçqui. ¹⁰ Ne a ra Apeles dami zenguagui ts'u b_u. Nu'a emme bi ts'ä rá t'çc'y_uei, ne bi bømanho. Ne u 'b_up_u ja rá ngu ra Aristóbulo dami zenguagui ts'u b_u. ¹¹ Ne a ra Herodión ma mijudío'be, ne u 'b_up_u ja rá ngu ra

Narciso, gue nu y_u 'yɛc'yɛi 'b_up_u, dami zɛnguagui ts'_u b_u. ¹² Nɛ a ra Trifena nɛ ra Trifosa dim pɛfi nangue ra Hmu, gätho dami zɛnguagui ts'_u b_u. Nɛ a ra Pérsida mahuɛqui a, nɛ a x_un ngu ra 'bɛfi bi 'y_ot'e nangue ra Hmu. ¹³ Nɛ dami zɛnguagui ts'_u a ra Rufo, an thahni da 'y_orpa rá 'bɛfi ra Hmu, nɛ a rá mbe tengu'b_u ma mbegä a. ¹⁴ Nɛ a ra Asíncrito, nɛ ra Flegonte, nɛ ra Hermas, nɛ ra Patrobas, nɛ ra Hermes, nɛ u y_un 'yoh_u bí 'b_uhmb_u u, dami zɛnguagui ts'_u b_u. ¹⁵ Nɛ a ra Filólogo, nɛ ra Julia, nɛ ra Nereo nɛ a rán ju a, nɛ'a ra Olimpás, nɛ'u gätho mi'da y_u 'yɛc'yɛi bí 'b_up_u. ¹⁶ Nɛ damín zɛnguah_u n'da ngu n'da ah_u nangue ran huɛcate. Nɛ gätho y_um pɛti y_u 'yɛc'yɛi ja ua i pɛn'nah_u ran zɛngua.

N'da ran zofo rán zɛgui bi man ra Pablo

¹⁷ Pɛ dí xi ah_u ma zi cu ah_u, damim fäseh_u nangue u to'o in nde di hec'ah_u gue di 'uec'ah_u nangue a ra hogamhma gán xänbah_u. Pɛ hin gui 'y_urbah_u ra güenda u. ¹⁸ Nɛ nu'u y_u 'y_ut'ate, hingui ɔrpa rá 'bɛfi ma Hmuh_u ra Jesucristo u. Nɛ i häte thoho nangue ɛmme x_un ho 'bɛ'a mma nɛ i sixmanho ah_u. Pɛ i härpa y_u mbui u 'da hingui pɛdi dim fäse. Nɛ gue'u y_u 'bɛfi zɛhɛ i ɔt'u. ¹⁹ Pɛ nu'u mi'da gätho i pɛdi hin gui festah_u rám hman Ojã. Janangue'a i hu ma mbuigä. Pɛ dadí hec'a thohoh_u ngue'a dín nde ah_u gui pɛhmb_u gätho 'bɛ'a x_un ho, pɛ nu'a hingui ho hin dín nde ah_u gui pɛhmb_u a. ²⁰ Nɛ nu Ojã ngue'a nzai di hoc ra sui, nu'a di ja ah_u 'dahmantho gui 'yɛth_u b_u häi ra zithu nangue u to in nde di hec'ah_u. Janangue'a gui comhb_u rá mate ma Hmuh_u ra Jesucristo. Nɛ hont'a gam bɛmh_u a ya. ²¹ Nuna ra Timoteo i pɛn'nah_u ran

zengua, ma mimbefi'be na. Nehna ra Licio nehna ra Jasón, nehna ra Sosípater, ma mijudíohe ya, gätho i pen'nah_u ran zengua. ²² Nugä dí Terciogä rá 'yosøcuagä ra Pablo, dí o't'ä ra søcuä ja ua, dadí zengua ah_u nangue ma Hmuh_u. ²³ Nehna ra Gayo, i pen'nah_u ran zengua, nuna di säyagui ua rá ngu drá Pablogä, ne _u gätho y_u 'yεc'yεi di säyabi ua rá ngu. Nehna ra Erasto i ja rá 'befi i hax ra mbeti ua ja ra hnini, nehna man 'yoh_uh_u ra Cuarto, gätho i pen'nah_u ran zengua. ²⁴ Dami comhb_u rá mate ma Hmuh_u ra Jesucristo gue gätho ah_u.

Hønt'a Ojå ga εspah_u gätho y_u pa mazai

²⁵ Zai ga εspah_u Ojå, nu'a i ja rá ts'edi di zet'a ni t'εc'yεih_u 'b_u guím bεmh_u ran ho ma'da'yo ngue 'be'a bi 'yøt' ra Jesucristo, tengu dímmangä. Nguetho nuya i si ah_u ram hma ngue maya'b_u thoho him mí fadi. ²⁶ Pe nuya i pa mhman ya, ne i sifi gätho y_u ja'i høn_u go hap_u i 'b_ui gätho ra ximhäi. Ne nu'a ram hma i hman ya, guet'_u yúm hman _u yú pøngahya Ojå maya'b_u. Ne i hman ya nangue rán t'edi Ojå gue i 'b_ui mazai, in ndepe gätho y_u ja'i da 'yεc'yεi ra hogamhma. ²⁷ Emmε x_un ho rá 'yu Ojå bi 'daj_u, janangue'a ga εspah_u Ojå gätho y_u pa mazai nangue ga εspah_u ra Jesucristo. Ne hønt'a dí xi ah_u ya.

**Ra 'da'yonhogui nangué ma Hmuh[†] ra
Jesucristo
New Testament in Otomi, Eastern Highland
(MX:otm:Otomi, Eastern Highland)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
eed5311a-6154-516f-aead-3829b2989366